

prvi latnik

zgornjevipavski časnik

Kultura se ne da!

PREŠERNOV DAN
slovenski kulturni praznik
2021
V ponedeljek, 8. februarja 2021
vabimo k ogledu
osrednje slovesnosti ob
kulturnem prazniku
v občini Ajdovščina.

8. FEBRUAR

slavnostni govornik
Andrej PERKO
fotograf, organizator likovnih dogodkov,
avtor več fotografskih monografij

Ob tej priložnosti bodo razglašeni
prejemniki priznanj, ki so zaslužni
za kulturni utrip v občini.

Program pripravlja ZKD Ajdovščina
v sodelovanju z
Glasbeno šolo Vinka Vodopivca Ajdovščina
in KUD Javorov hudič.

Spremljate nas lahko na spletni povezavi:
www.ajd.sik.si

Pričetek ob 18.00 uri.

zgled, v zadovoljstvo ali uteho, v spodbudo. Pa naj bodo ti plodovi glasba, pesem, zgodba, igra, zapis o minulem času in življenju, slika na platnu ali fotografija; pa tudi nekoga, da se nit ustvarjalnosti drugih ne pretrga.

Zveza kulturnih društev - ZKD Ajdovščina hoče epidemiji navkljub ohraniti ta tako zelo poseben Dan kulture. Na ta dan po tradiciji slavi mnogotere oblike, barve in zvoke ustvarjalnosti, amaterske in profesionalne. Na Dan kulture se tudi zahvali tistim, ki so zaslužni za kulturni utrip v lokalni skupnosti.

Zato vas vabimo, da se v ponedeljek 8. februarja udeležite osrednje slovesnosti v Občini Ajdovščina ob nacionalnem Dnevu kulture. Ob 18.00 uri – tudi to veleva tradicija!

Le da bo udeležba potekala na drugačen način – od daleč.

K besedi na slovesnosti smo povabili Andreja Perka, angažiranega fotografa iz Vipavskega Križa, katerega dela so bila predstavljena na razstavah doma in po svetu, avtorja fotografskih monografij in organizatorja likovnih dogodkov. Spregovoril nam bo iz Dvorane prve slovenske vlade.

Razglasili bomo prejemnike priznanj, letos bodo prejemniki trije. Izročili pa jim jih bomo v roke v živo in pred vami, ko se bomo zbrali na prenovljenem Lavričevem trgu, ko bodo razmere to dopuščale. Že zdaj vas vabimo!

Voščimo vam lep, prijazen in kulturno bogat Dan kulture!

Artur Lipovž,
predsednik ZKD Ajdovščina

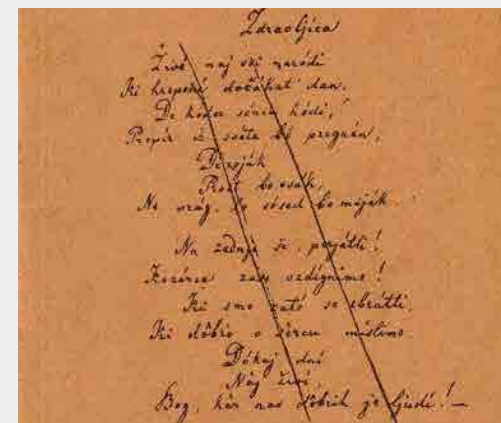
Tudi Ajdovščina z odprtim WIFI omrežjem!

Če vas bo v sredi Ajdovščine vaš pametni telefon obvestil o odprtem internetnem omrežju WIFI4EU, le kliknite in ga uporabljajte – tudi naše mesto je namreč dobilo brezplačni brezžični visoko hitrostni širokopasovni internetni dostop. Več kot ga bomo rabili, boljše možnosti si bomo odprli za nadaljnji razvoj projekta.

Raba omrežja WIFI4EU je popolnoma varna, ob prijavi v omrežje se vam bo najprej odprla prijavna stran, po prijavi vas bo odpeljalo na spletno stran Občine Ajdovščina, nato pa so vam vrata v spletni svet odprta. Občina je naložbo izvedla z nepovratnimi evropskimi sredstvi. Spletno omrežje WIFI4EU je dostopno na več točkah v središču mesta, pa tudi v Vipavskem Križu in v Dvorani Edmunda Čibeja v Lokavcu. Več na strani 4.

Kultura smo ljudje

Spomnimo se nadvse uspešnega slogana v panogi, kjer je lahko odnos človeka do obiskovalca odločilnejši od morja in sonca. "Turizem smo ljudje!" Če kdaj, bi ga prav danes morali prenesti še na področje kulture. Glede na število prebivalcev premoremo nadpovprečno število slikarjev, pesnikov in pisateljev, igralcev in glasbenih virtuozov ter vseh drugih ustvarjalcev, da ne rečem umetnikov. Kar je seveda hvalevredno. Pa zmoremo skonzumirati vso to ponudbo v množici gledališč, galerij, koncertnih dvoran? Če že, pa se sprašujem, ali se nam to kje pozna? Pri uporabi družbenih omrežji zagotovo ne. Toliko ne-kulture bi na enem mestu težko našli.

Ni praznika (ne samo kulturnega), ko slavnostni govorec ne bi omenil, da smo obstali prav zaradi kulture, temelječe na lastnem jeziku. Že res, a so k temu pripomogli vsaj še kramp in lopata, kladivo, pa bajonet in puška – znoj, kri in solze. Ni bil vsak Trubar ali Prešeren, je pa seveda tudi res, da je bila njuna vloga (pa še katerega kulturnika) v procesu oblikovanja slovenske narodne biti nadvse dragocena.

Žal se Prešerni in Trubarji ne rodijo niti na vsakih 200 let. Zalotim se pri razmišljanju, kaj bi se z genialcem Francetom dogajalo danes? Bi bil novodobni Frenk neke vrste žvižgač? Bi na težave v naši družbi opozarjal s tviťanjem namesto s pesmijo? Zagotovo bi imel težave z oblastjo in ona z njim. Bi tudi danes dolgih 14 let čakal na advokaturu?

Skoraj vsakega, ki danes štrli iz povprečja, znamo potlačiti - koliko materiala nam bi s svojim načinom življenja omogočil šele Prešeren. Družbena omrežja so idealen medij - za zlivanje gnojnice. In tu stojimo pred veliko težavo. Kako dvigniti kulturo dialoga, ki ga trenutno obvladujejo forumaši, kavčarji, politični troli ...

Rojenice in sojenice prav vsem ob rojstvu niso razdelile potrebnih talentov, da bi postali pesniki, pisatelji, umetniki nasploh. Toda prav nobenega posebnega talenta ne potrebujemo, da smo – kulturni. Da ne pljuvamo po človeku, ki ga niti ne poznamo. Da ne počnemo grdobij, kakršnih ne bi želeli, da jih drugi storijo nam. Bolj preprosto – da smo ljudje.

Za začetek – na kulturni praznik se vzdržimo tipkovnice, namesto tega zrecitirajmo pesem. Lahko pa se sprehodimo čez Lavričev trg in dobro napnemo ušesa – izvedeli bomo, da kultura tudi zdravi (če že delo osvobaja).

Nancy Vidmar

Priznanja najzaslužnejšim v boju proti COVIDu-19

Vlada Republike Slovenije je najbolj zaslužnim posameznicam in posameznikom iz naše lokalne skupnosti za požrtvovalnost v boju proti COVID-19 podelila spominske znake in listine. Vsem zaslužnim prejemnicam in prejemnikom čestitamo!

V prvem valu epidemije se je naša skupnost nemudoma odzvala, skupaj z gospodarstveniki smo stopili skupaj in občanke in občane oskrbeli z zaščitnimi sredstvi. Vse naše službe zaščite in reševanja so bile vpoklicane na zelo zahtevno delo, ki so ga opravile vestno in po svojih najboljših močeh poskrbele za naše zdravje in varnost. Odzvali so se tudi številni posamezniki, ki so za dobrobit skupnosti dali mnogo več, kot se je od njih pričakovalo. V našem skupnem imenu vsem prejemnicam in prejemnikom izrekamo veliko hvaležnosti.

Za njihovo predano in solidarno delo se jim iskreno zahvaljujemo in čestitamo za zaslužen priznanje. Uspešno tudi naprej, skupaj zmoremo!

Igor Benko,
poveljnik štaba Civilne
zaščite Ajdovščina

Matevž Brataševac,
koordinator CZ
Občine Ajdovščina

Patrik Močnik,
koordinator za izdelavo
zaščitnih mask

Egon Stopar,
direktor Zdravstvenega
doma Ajdovščina

Martina T. Rupnik,
strokovna vodja
Zdravstvenega doma
Ajdovščina

Katja Krušič,
direktorica Lekarne
Ajdovščina

Melita Kerkoč,
glavna sestra
Zdravstvenega doma
Ajdovščina

Ivo Boscarol,
direktor podjetja
Pipistrel, ki je doniralo
zaščitno opremo

Hao Danny Wu,
direktor Pipistrel
Asia-Pacific, ki je Občini
Ajdovščina doniralo
zaščitno opremo

Aktualne koronavirus informacije

Razkužilo za roke za občane in domača podjetja je brezplačno na voljo v štabu CZ (Logistični center), vsak dan med 10. in 13. uro, do porabe zaloge. Prinesite svojo embalažo!

Prostovoljno brezplačno testiranje s hitrimi antigenskimi testi (HAGT) za občanke in občane Ajdovščine in Vipave poteka od ponedeljka do petka, med 12. in 14. uro, v Domu krajanov Ajdovščina. S seboj imejte osebni dokument in kartico zdravstvenega zavarovanja.

Za cepljenje proti koronavirusu se prijavite v Zdravstvenem domu Ajdovščina, na spletni naslov cepljenje@zd-ajdovscina.si ali telefonsko številko 051 656 831. Obvestilo o terminu boste prejeli z SMS sporočilom.

Ne kurite na prostem! Še vedno namreč velja sklep CZ o prepro-
vedbi kurjenja v naravnem okolju. Naj vas prihajajoča pomlad ne
premami k zažiganju odpadka z dvorišč in vrtov, v obdobju epide-
mije imajo gasilci pomembnejše zadolžitve.

Držimo se ukrepov – v zaprtih prostorih si nadenimo maske,
razkužujemo si roke, zračimo prostore, upoštevajmo varno medse-
bojno razdaljo. To so enostavni, vendar pa edini učinkoviti ukrepi
za preprečevanje širjenja okužbe. Skupaj zmoremo!

Pomoč za pobrateno mesto Petrinja

Občina Ajdovščina je pobratenemu mestu Petrinja v znak podpore in solidarnosti nakazala 10 tisoč evrov denarne pomoči. Župan Tadej Beočanin je petrinjskemu županu Darinku Dumboviću poslal podporno pismo, v katerem je izrazil globoko podporo in pomoč prebivalcem, ki so ostali prizadeti v uničujočem potresu.

Potem ko je konec decembra Hrvaško stresel silovit potres, ki smo ga čutili tudi na našem območju, je marsikdo ob pretresljivih prizorih ostal brez besed. Uničujoči potres je poleg materialne škode zahteval tudi smrtne žrtve, več je ranjenih. Občina Ajdovščina je v znak podpore in medsebojne pomoči mestu Petrinja nakazala denarno pomoč. Odzvali sta se tudi humanitarni organizaciji Rdeči križ in Karitas, ki sredstva zbirata prek nakazil in SMS donacij. Veliko občank in občanov je izrazilo znak podpore in pomoči prizadetim v potresu, saj sta bili mesti nekoliko tesno povezani. Petrinja je namreč eno izmed treh mest, s katerimi je Ajdovščina pobratena. Poleg občin Quiliano in Jurong, občino Ajdovščina povezuje tudi hrvaško mesto, ki mu silovit potres ni prizanesel. S Petrinjo je občina Ajdovščina negovala odnose vse od konca druge svetovne vojne, ko je prav na občinski praznik, 5. maja 1945, v Ajdovščino vkorakala 'Moslavačka divizija', ki so jo sestavljali borci s Petrinje. Od takrat dalje so prebivalci

Petrinje naše mesto redno obiskovali ob občinskem prazniku in stkali marsikatero prijateljsko vez, ki so jo negovali tudi šolarji z izmenjavami. Stiki so sicer v 90 letih zamrli, so se pa vezi ponovno okrepile v teh težkih okoliščinah, ki so mestu Petrinja povzročile ogromno škode in zahtevale tudi človeška življenja. Kot je zapisal župan, Tadej Beočanin, v podpornem pismu petrinjskemu županu Darinku Dumboviću: »Nekatere naše vezi so ostale zapisane v času, druge pa predstavljajo nevidno vez, ki se je sedaj, v teh težkih preizkušnjah za vaše mesto, ponovno okrepila. Prepričan sem, da boste uspeli prebroditi vse preizkušnje, ki vam jih je prizadejal ta uničujoči potres.«

Prebivalcem mesta Petrinja izrekamo podporo in sožalje vsem svojcem žrtev in drugim prizadetim, ki jih je prizadel uničujoči potres. Občani, ki želite pomagati, se lahko pridružite akcijam zbiranja sredstev prek humanitarnih organizacij, Rdečega križa in Karitasa. Skupaj zmoremo!

Poslanica župana ob slovenskem kulturnem prazniku

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Februar je mesec, posvečen kulturi. Navadno smo ga z raznolikimi kulturnimi udejstvovanji plemenitili ves mesec. Vrhunec je praznovanje doseglo z 8. februarjem, dnevom kulture. Letošnje obeleževanje bo drugačno, a pomembnosti praznika kulture, ki ga kot edini narod na svetu obeležujemo v obliki državnega praznika, to ne bo zastrlo. Morda je prav to obdobje priložnost, da opomnimo na stanje kulture v luči nove realnosti. Da poiščemo nove prijeme, nove načine, sveža razmišljanja ... Kajti kultura ni le nekaj oprijemljivega, temveč je način življenja, razmišljanja, sporazumevanja ... Je skupek vsega, kar nas obdaja.

S kulturnim praznikom izražamo ponos, da nas je kot narod skozi vsa stoletja pomembno sooblikovala prav kultura. Navkljub naši majhnosti premoremo kulturno bogatost in raznolikost na vsakem koraku. Epidemiološka situacija se je dodobra zažrla tudi v kulturno dogajanje in opeharila marsikateri dogodek, s katerim smo plemenitili kulturni utrip. A prepričan sem, da bo priložnosti za spletnje kulturne poti še mnogo. Tisto, kar nas bo tudi v prihodnosti naredilo prebojne in prepoznavne v svetu, so naši kulturni, umetniški, športni in znanstveni dosežki. In prav razvoju teh potencialov bomo v prihodnje utirali poti.

Na vseh področjih ustvarjalnosti imamo možnost zasledovati odličnost in stopiti iz povprečja. Prav umetniki in kulturni delavci ste vodniki družbe, preko katerih se zrcalijo družbeni izzivi, razpeti med preteklost in bliskovitost sedanjega sveta. Kultura pa se ne zrcali zgolj skozi izvajalce, temveč svojo pot prepleta z dediščino in tradicijo, obenem pa je pomembno vodilo na poti k novemu, drugemu, drugačnemu. Prav sprejemanje drugače mislečih je v današnjem svetu vse večji izziv, prisluhniti in slišati druge pa še dodatna vrlina, ki jo premorejo le redki. Kultura dialoga pa je tisto, k čemur bi morali stremeti na vsakem koraku. Možnost, ki nam jo daje jezik, osnovan s kulturo dialoga, je pot sožitja, strpnosti in skupne poti k rešitvi marsikaterega problema.

Država, kultura in jezik so neločljiva bit, brez katerih naš narod ne bi mogel nastati, niti obstati. Zato praznujmo kulturni praznik kot nekaj veselega, navdihujočega, prešernega in židanega. Izkoristite mesec kulture ob lepi, poetični besedi, glasbi, umetnini, filmu ali čem drugem, v katerem začutite kulturni navdih. Naj bo praznovanje prešerno!

Tadej Beočanin, župan

Mestno jedro oplemenitenost z novim detajlom

Na Lavričevem trgu se je uresničila še ena izmed vizualnih podob, s katero dopolnjujemo pre-novo mestnega jedra. Izložbe in vhod v trgovino Fama so grafično opremljeni s tihožitjem različnih prehrabnih izdelkov in dopolnjena s slovenskimi pregovori o hrani. Podobo je zasnovala domačinka Tea Goljevšček iz kreativne agencije Disisdis, za tisk je poskrbela tiskarna GK Grafika.

Pobudo ajdovske občine o enoviti podobi mestnega jedra, s katero so okna trgovine na trgu oplemenitenost s poslikavami živil in slovenskih pregovorov, je podprlo tudi podjetje Fama. Mestno jedro je tako z grafiko pridobilo enovito in skladno podobo prenovljenega trga. Grafična podoba prehrabnih izdelkov z motivom tiho-

žitja in pregovori naznanja, da gre za živilsko trgovino. Podoba je minimalistična, a kljub temu zračna, za kar poskrbijo večje površine bele barve, je pojasnila oblikovalka Tea Goljevšček. Poslikava je subtilna, barve so neizstopajoče, vodilna barva je, nam, Ajdovcem dobro poznana zelena. Kot pika na i je na vsaki okenski površini

dodan še slovenski pregovor, povezan s hrano, ki govori o bogatem besednem zakladu in dragoceni kulturni dediščini. Zagotovo bo prikupna podoba oken trgovine še dodatno oživila prenovljen Lavričev trg. Za oblikovanje je poskrbela ajdovska občina, tisk pa je zagotovilo podjetje Fama.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Ajdovščina na podlagi 11. člena Odloka o priznanjih Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 6/2017, pop. 8/2017) objavlja

Javni razpis za podelitev priznanj Občine Ajdovščina za leto 2021

Odlok o priznanjih Občine Ajdovščina določa vrsto priznanj Občine Ajdovščina, ki se podelijo na slavnostni seji občinskega sveta ob občinskem prazniku. V skladu z navedenim odlokom Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja javni razpis za podelitev naslednjih priznanj:

1. Častni občan Občine Ajdovščina

Častni občan Občine Ajdovščina je najvišje priznanje, ki se podeli posameznikom za izjemne in posebne zasluge, pomembne za ugled, pomen in razvoj občine Ajdovščina, za utrjevanje sožitja med ljudmi in narodi ali za razvoj države, vse v povezavi z občino Ajdovščina.

Letno število priznanj ni omejeno.

2. Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina

Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina se podeli pravnim in fizičnim osebam za dolgoletno uspešno delovanje in posebne dosežke trajnejšega pomena, ki so pomembni za razvoj in življenje v občini Ajdovščina.

V posameznem letu se lahko podeli največ eno Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina.

3. Zlati znak Občine Ajdovščina

Zlati znak Občine Ajdovščina se podeli pravnim in fizičnim osebam za prizadevanja in uspehe, ki so doseženi v krajšem obdobju in so pomembni za razvoj in življenje v občini Ajdovščina.

V posameznem letu se podeli praviloma tri, izjemoma pa največ pet priznanj Zlati znak Občine Ajdovščina.

Predlagatelj:

Predlog za podelitev priznanj lahko podajo pravne ali fizične osebe s sedežem ali stalnim bivališčem v občini Ajdovščina, župan, člani občinskega sveta ter delovna telesa občinskega sveta.

Predlog mora vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- podatke o predlaganem kandidatu,
- kandidatovo pisno soglasje,
- vrsto priznanja, za katero se predlog vlaga,
- obrazložitev predloga.

Omejitev pri kandidiranju in podelitvi priznanj:

Občinski funkcionarji ter poslovodni organi občinskih javnih zavodov, občinskega javnega podjetja in drugih oseb javnega prava v lasti Občine Ajdovščina ne morejo biti v času opravljanja funkcije kandidati za podelitev priznanj, o katerih odloča Občinski svet Občine Ajdovščina.

Posamezno priznanje se istemu nagrajencu lahko podeli le enkrat. Priznanje Zlati znak Občine Ajdovščina nadomešča Priznanje Občine Ajdovščina po dosedanjih predpisih, ki so urejali priznanja Občine Ajdovščina, zato prejemniki Priznanja Občine Ajdovščina ne morejo biti prejemniki Zlatega znaka Občine Ajdovščina.

O podelitvi priznanj bo odločal Občinski svet Občine Ajdovščina na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Rok za prejem predlogov: četrtek, 4. 3. 2021, do 15. ure.

Predlog se lahko pošlje po pošti na naslov Občina Ajdovščina, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina ali odda na sedežu Občine Ajdovščina (zaradi ukrepov povezanih z epidemijo se lahko vlogo odda na sedežu Občine Ajdovščina, v poslovnem času, po predhodni telefonski najavi na telefonski številki 05 365 91 10 ali 365 91 22). Predlogi, posredovani po elektronski pošti, ne bodo upoštevani. Predlog se odda v zaprti ovojnici z oznako na prednji strani kuverte »Ne odpiraj - Priznanja 2021«, na zadnji strani kuverte pa se navede podatke o pošiljatelju. Kot pravočasni se štejejo predlogi, ki bodo dejansko prispeli na naveden naslov do vključno četrtega, 4. 3. 2021 do 15. ure. Predlogi, prejeti po navedenem roku, ne bodo upoštevani.

Matjaž Bajec, predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Občina Ajdovščina postaja pametna skupnost

Inštitut za digitalizacijo IPM je na spletu priredil okroglo mizo z naslovom "Izzivi digitalizacije slovenskih občin 2021". Gost je bil tudi župan Tadej Beočanin, ki je predstavil smernice Občine Ajdovščina za vzpostavitev enovite platforme, ki bi občankam in občanom olajšala dostopnost do javnih storitev. Sogovorniki so izpostavili, da je pomemben celovit razvoj, s poudarkom na podežlju ter pridobitvi digitalnih kompetenc prebivalstva nasploh.

Na okrogli mizi v začetku januarja so poleg treh županov sodelovali tudi evropski poslanec Franc Bogovič, Jurij Dolžan z Ministrstva za javno upravo in Emilija Stojmenova, vodja 4PDIH. Beseda je tekla predvsem o izzivih, s katerimi se občine srečujejo pri vzpostavitvi pametnih mest. Prav aktualna kriza, povezana s covid-19, je potrebo po digitalizaciji še povečala, saj se večina javnega servisa in privatnih aktivnosti izvaja preko digitalnih orodij. Župan Tadej Beočanin je izpostavil, da se je Občina Ajdovščina že pred časom strateško lotila tega področja, s ciljem, da pripravi nabor aktivnosti, ki bi jih združili v enovito platformo z namenom dostopnosti in večje učinkovitosti.

»Digitalizacijo prepoznavam kot orodje, ki nam marsikaj olajša, bodisi časovno bodisi stroškovno, zato bomo v letu 2021 stremeli k vzpostavitvi čim več korakov, ki peljejo do cilja – pametne občine.« Občina Ajdovščina namreč koordinira pripravo konzorcija občin, s katerim se bo prijavljala na razpis Ministrstva za javno upravo. Cilj je, da s čim večjim medsebojnih povezovanjem iztržimo čim večji delež sredstev. Pogovori o rešitvah s področja pametnih skupnosti potekajo z več kot 20 lokalnimi skupnostmi. Na voljo bo do 3 milijone evrov sredstev za posamezne projekte, z večjim povezovanjem bo mogoče pridobiti več sredstev. Občina Ajdovščina je že postavila temelje v smeri digitalizacije, kamor vstopa z velikimi koraki. Primeri dobre prakse so vzpostavitev sodobnega omrežja za ugotavljanje

Na področju zaščite in reševanja imamo vzpostavljen sistem za zgodnje odkrivanje požarov v naravi in sistem za spremlja-

dokument digitalne transformacije občine.

V januarju je v organizaciji Skupnosti občin Slovenije potekala tudi delavnica v okviru projekta ICC (Inteligente Cities Challenge), na kateri so poleg nosilcev projekta in predstavnikov občin sodelovali še predstavniki ministrstva za gospodarstvo in za javno upravo, svoje rešitve pa je predstavil tudi SRIP PMiS (Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo Pametna mesta in skupnosti). Vsi govorniki so izpostavljali nujno po oblikovanju skupnih platform, po standardizaciji protokolov za izmenjavo podatkov in po povezovanju rešitev, saj uspešna digitalna preobrazba pametnih skupnosti ni mogoča brez partnerskega sodelovanja na vseh ravneh.

Na področju zaščite in reševanja imamo vzpostavljen sistem za zgodnje odkrivanje požarov v naravi in sistem za spremlja-

škodljivcev, sistem preciznega namakanja in projekt virtualne tržnice z nadgradnjo v spletišče za pomoč kupcem in pridelovalcem na področju kmetijstva.

nje premikov plazov v realnem času (pilotno je bil sistem postavljen na plaz Stogovce, po sanaciji pa prestavljen na plaz Slano blato). Pripravljen je tudi

Ajdovščina z odprtim WIFI omrežjem

Po ajdovski občini lahko obiskovalci in prebivalci na kar 22 lokacijah prosto dostopajo do brezžičnega omrežja WiFi4EU. Občina Ajdovščina je za ta projekt pridobila 15.000 evrov evropskega denarja in tako omogočila uporabo visoko hitrostnega širokopasovnega internetnega dostopa tudi tistim, ki sicer težje dostopajo do spleta. Vabljeni k brezplačni uporabi.

Uporaba brezžičnega omrežja z oznako WiFi4EU občanom in vsem ostalim obiskovalcem omogoča brezplačni širokopasovni internetni dostop. Občina Ajdovščina je projekt izvedla na podlagi uspešne prijave na poziv Evropske komisije za dodelitev nepovratnih sredstev za spodbujanje internetne poveztivosti v lokalnih skupnostih. Uporaba brezplačnega omrežja je preprosta, uporabnik na mobilnem telefonu ali drugi napravi med razpoložljivimi omrežji na lokaciji izbere omrežje »WiFi4EU«, nakar se odpre spletni obrazec z emblemom WiFi4EU in Občine Ajdovščina, kjer uporabnik izbere možnost »Vstopite«. S tem je prijava opravljena in uporabnik lahko začne z uporabo. Dostop do brezplačnega interneta je v občini Ajdovščina omogočen na več javnih površinah, s poudarkom na turistično zanimivih krajih – do njega je moč dostopati v mestnem središču in Prešernovi ulici v okolici TIC-a ter pred Dvorano prve slovenske vlade. Dostop

je omogočen tudi v grajskem vrtu, skozi grajsko pasažo, ki vodi do pešpoti ob Hublju, deluje tudi v občinski stavbi in prostorih Krajevne skupnosti Ajdovščina – na kar šestih lokacijah pa je moč dostopati do omrežja v Zdravstvenem domu. Nekaj dostopov je tudi izven mesta, in sicer v Vipavskem Križu ter v Lokavcu, v Dvorani Edmunda Čibeja.

Vse občanke in občane vabimo, da se v čim večji meri poslužujejo brezplačne uporabe omrežja WiFi4EU, saj je prav uporaba odločilna za nadaljnji razvoj projekta.

Objavljena občinska javna razpisa za kulturo in za šport

Na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si, sta objavljena javna razpisa za kulturo in za šport, namenjena društvom, združenjem, zavodom in drugim ustanovam ter tudi zasebnikom in drugim pravnim osebam, ki nameravajo v letošnjem letu izvajati različne dejavnosti ali projekte na teh dveh področjih.

Javni razpis za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa v občini Ajdovščina za leto 2021 se izteče v ponedeljek, 15. februarja. Na voljo je 250.000 evrov, namenjenih športnim programom, ki vključujejo paleto različnih športnih dejavnosti za vse starostne in ciljne skupine, razvojnim dejavnostim v športu – izpopolnjevanju strokovnega kadra v športu ter delovanju športnih zvez.

Javni razpis za sofinanciranje javnih kulturnih programov in projektov, obnove nepremične kulturne dediščine ter delovanja zvez v občini Ajdovščina v letu 2021 pa se izteče 22. februarja. Za javne in druge kulturne projekte, delovanje kulturnih zvez in za obnovo dediščine je na voljo dobrih 182.000 evrov.

Podrobnejši podatki in pogoji za pridobivanje sredstev so navedeni v posameznem razpisu, kjer so na voljo tudi vsi potrebni obrazci. Oba razpisa sta objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si. Vlogo se lahko pošlje po pošti na naslov Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina ali v poslovnem času odda na sedežu Občine - v obdobju trajanja epidemije je potrebno za oddajo vloge pozvoniti pri vhodnih vratih.

Nujno obvestilo za gostinske obrate in turistične kmetije

Mnogi gostinski obrati in kmetije, ki sprejemajo goste, še niso oddali najave podaljšanega obratovalnega časa za letošnje leto. Ne glede na trenutno zdravstveno situacijo je to nujna vsakoletna obveznost obratov, ki želijo poslovati izven rednega obratovalnega časa. V izogib težavam ob ponovnem odprtju lokalov je nujno čim prej prijaviti podaljšan čas obratovanja.

Trenutno so sicer res vsi lokali zaprti, vendar pa bo zdravstvena kriza slej ko prej minila, lokali pa bodo znova odpirali vrata. Če želijo gostinski obrati in kmetije, ki sprejemajo goste, poslovati izven rednega obratovalnega časa, to je med 6. in 22. uro, morajo to čim prej prijaviti. K vlogi za podaljšan obratovalni čas je potrebno priložiti mnenje krajevne skupnosti ter soglasje lastnika objekta, če gostinec ni lastnik. Vloga je objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina, v zavihku Postopki in obrazci.

Obvestilo – sofinanciranje sterilizacije in kastracije mačk

Občina Ajdovščina ima na svoji spletni strani www.ajdovscina.si objavljen Javni poziv za sofinanciranje sterilizacije in kastracije lastniških mačk v občini Ajdovščina v letu 2021. Sofinancira se do 50 % cene storitve z davkom, vendar ne več kot 17,50 evrov za kastracijo in 26,18 evra za sterilizacijo mačke. Posameznemu upravičencu se sofinancira poseg pri največ dveh živalih.

Podrobnejše informacije so objavljene v pozivu, ki mu je priložen tudi potreben obrazec, objavljenem na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si, v zavihku Javna naročila, objave, razpisi / Javni razpisi. Poziv bo odprt do porabe sredstev.

Obnovo čavenske ceste zaznamujejo zimske razmere

Po načrtih bi se morala obnova ceste na Predmejo zaključiti v začetku februarja. Zaradi neugodnih vremenskih razmer pa so bili izvajalci primorani dela večkrat prekiniti. Če bo vreme dopuščalo, bodo dela končali v februarju, sicer se bodo nekoliko zavlekla. Naj opomnimo, da med delavniki velja popolna zapora ceste, medtem ko je med vikendi promet sproščen.

Pretekli mesec so obnovo ceste na Predmejo zaznamovale neugodne zimske razmere, ki so onemogočale nadaljevanje del. Zaradi snega, mraza in vetra so bili delavci primorani večkrat prekiniti z deli, saj je način izvajanja del v predorih nevaren že brez dodatnih vremenskih nevšečnosti. Alpinističen način nameščanja mrež in sanacije predorov namreč zahteva veliko mero previdnosti, saj je teren zelo strm in mestoma nedostopen in zato tudi nevaren. Izvajalci del se trudijo, da bi projekt zaključili v začetku februarja 2021, a le če bodo vremenske razmere v naslednjih dneh to omogočale. Lovilno podajne ograje so v celoti nameščene, zaključuje se tudi nameščanje visoko nateznih mrež ter zaščita skalnega bloka nad tretjim, zadnjim pre-

dorom. V naslednjem tednu se načrtuje še sanacija prvega predora ter dokončanje drugega, s tem bi bila dela v predorih v večini zaključena. Sledila bodo še manjša zaključna dela. Vse uporabnike ceste na Predmejo

obveščamo, da naj redno spremljajo prometne informacije Prometno-informacijskega centra o stanju zapore ceste – velja namreč popolna zapora med delavniki (od 8.00–17.00) med vikendi pa je promet sproščen.

V Gaberjah bo urejen športni park

Takoj po novem letu je v Gaberjah potekal sestanek, na katerem je bila krajanom predstavljena idejna zasnova športnega parka. Krajanje so podali svoje predloge, ki se jih bo poskušalo v kar največji meri vnesti v projekt.

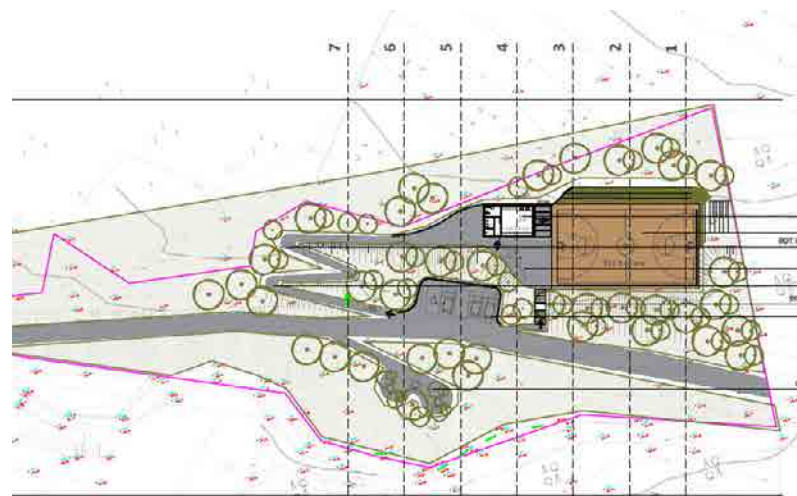
Igrišče za Martinovim hramom v Gaberjah je premajhno za igranje nogometa, poleg tega je umeščeno sredi vasi in vsako večerno druženje je hitro moteče za okoliške prebivalce. Zato je prostor za nov športni park lociran na vhodu v vas,

lala projekt. Igrišče se bo raztezalo na okoli 4.500 m² površine, ki jo bo najprej potrebno zravnavati, nato napeljati vodo, elektriko in telekomunikacije. Ob večnamenskem igrišču (košarka, odbojka, mali nogomet) bo zgrajen servisni objekt

bodo nameščena tudi igrala za manjše otroško igrišče. Celotno območje novega športnega parka, vključno z objektom, bo dostopno tudi gibalno oviranim.

Krajanje so si načrt dobri ogledali, krajevna skupnost pa je zbrala mnenja in jih na prvem usklajevalnem sestanku, ki je nadvse konstruktivno potekal v začetku januarja, predstavila sodelavcu Občine Ajdovščina, ki bo v celoti izpeljala naložbo, in projektantki Tini Lipovž. Med drugim si krajanje želijo nekoliko večje večnamensko igrišče, locirano bliže poti ter tako krajšo dostopno pot za invalide. Med predlogi so tudi postavitev manjšega odra za prireditve, ureditev manjšega skladišča za rekvizite in pomožno opremo, razsvetljava območja s kombinirano solarno energijo in drugi. Ideje, želje in predloge se bo poskušalo v kar največji meri vključiti v projekt, nato pa bo sledila izdelava projektne dokumentacije in pridobivanje gradbenega dovoljenja.

z garderobami, sanitarijami, tuši in manjšo kuhinjo. Objekt bo imel lastno majhno čistilno napravo. Ob igrišču bo urejeno manjše parkirišče, z odvečno zemljo od izkopa pa se bo izravnalo območje ob spodnjem delu poti, kjer bo urejen prostor za piknik, poleg njega pa

dovolj daleč od strnjene naselja, da igra in druženje ne bosta moteča, hkrati pa v neposredni bližini vasi. Lani so bila pridobljena vsa potrebna soglasja in dovoljenja za umešitev športnega parka v Gaberjah. Nato pa je arhitektka Tina Lipovž iz biroja Pika Plus izde-

Park za druženje in šport na Vrtovčah

Tudi na Vrtovčah so v pripravi na dobrodošlo naložbo – Občina Ajdovščina bo v kraju uredila športni park. Idejno zasnovo parka v teh dneh pregledujejo krajanje, predloge in pripombe se bo poskušalo v največji meri implementirati v načrte.

Zemljišče za športni park na Vrtovčah je bilo odkupljeno že pred leti. Urejen bo na parcelah naprej od zaselka Lisjaki, dovolj blizu vasi, hkrati pa umaknjen od strnjene naselja, tako da družabni 'živžav' iz igrišča ne bo motil prav nikogar. Idejno zasnovo je izdelala arhitektka Tina Lipovž iz biroja Pika plus. Osrednji del parka za druženje in šport na

delovanja društev. 90 m² velik objekt bo vseboval osrednji prostor z manjšo kuhinjo, garderobe in sanitarije. Tla pod nadstreškom objekta bodo tlakovana, tu bo nameščen pitnik. Območje bo imelo svojo lastno čistilno napravo, opremljeno bo z vodovodno in električno napeljavo. Neposredno ob vstopu v športni park bo urejeno parkirišče za približno ducat

Vrtovčah bo večnamensko asfaltno športno igrišče dimenzij 28 krat 16 m, s treh strani zavarovano z ograjno mrežo ter z reflektorsko razsvetljavo. Nagib terena se bo izkoristilo za ureditev manjše tribune. Na območju bo urejeno tudi otroško igrišče z igrali. Znotraj parka bo zgrajen objekt, ki bo služil tako za servisne potrebe igrišča, kot tudi za potrebe

vozil. V teh dneh idejno zasnovo proučujejo krajanje. Predlogi in pripombe bodo predstavljene na sestanku, predvidoma še pred koncem januarja, na katerem bodo predstavniki KS Šmarje (kamor sodijo Vrtovče), projektantka in sodelavci Občine Ajdovščina poskušali najti čim več optimalnih skupnih rešitev. Nato sledi priprava dokumentacije in pridobivanje gradbenega dovoljenja.

Hiša porušena, promet varnejši

V zaselku Krašnovska v Budanjah se je porušila hiša, ki je precej ovirala prometno situacijo. Cesta je po rušitvi dovolj široka za vse potrebe, predvsem pa preglednejša in varnejša.

Del cestišča v strnjem zaselku Krašnovska vrh Budanj je bil tako ozek, da s kmetijsko mehanizacijo ni bilo mogoče zvoziti skozi ožino, poleg tega pa je bil ravno ta ovinek zaradi objekta nepregleden in nevaren. Cesta je precej prometna, saj se jo veliko uporablja tudi kot »krajšnico« od Cola do Vipave. Občina Ajdovščina je problem ožine rešila v dogovoru z lastnikom objekta, ki je bil najbolj moteč. V zameno za potrebno zemljišče je občina porušila del objekta in odstranila ruševine. Cestišče je trenutno zgolj utrjeno s tamponom, saj je za polaganje asfalta in druga potrebna dela prehladno. Z deli se bo nadaljevalo, ko se

Foto: Tomaž Jakin

Sopotniki še naprej na poti z dvema voziloma

Avtocenter Crono je z novim letom podaljšal brezplačno uporabo vozila Citroen C3 Aircross za prevoze starostnikov, ki se izvajajo v okviru zavoda Sopotniki. Donatorska pogodba je podpisana za leto dni, na veselje naših najstarejših občanov in občanov, ki jih prostovoljci s prevozi razveseljujejo tudi v teh kriznih, epidemioloških časih. Skupno so v lanskem letu opravili več kot 600 prevozov.

Ajdovsko podjetje Crono bo za potrebe prevozov starostnikov še naprej nudilo brezplačno uporabo svojega vozila Citroen C3 Aircross. Njihova zgleda vredna gesta vključuje tudi celostno vzdrževanje avtomobila – registracijo, menjavo pnevmatik ter druge stroške, ki so povezani z brezplačnim delovanjem vozila. Zavod Sopotnik bo v Ajdovščini tako tudi v tem letu prevoze izvajal z dvema avtomobiloma – e-golfom in Citroenom. Navkljub epidemiji, ki je dodobra zaznamovala vse sfere našega življenja, pred veliko preizkušenj pa postavila prav starostnike, povpraševanje po prevozih ni usahnilo. Skupno so z obema voziloma lani opravili okrog 35.000 ki-

lometrov in tako starostnikom olajšali marsikatero pot do cilja. Kar 25 vestnih in plemenitih prostovoljcev nudi prevoze za 270 starostnikov. Povprečno opravijo okrog 150 prostovoljskih ur na mesec. Trenutno prevozi potekajo le do zdravstvenih storitev, ob upoštevanju vseh predpisov in ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe. V vozilu imajo poleg maske in razkužila med voznikom in sovoznikom nameščeno tudi pregrado iz 'pleksi' stekla, ki še dodatno onemogoča prenos okužbe. Doslej še niso imeli kakršnih koli primerov okužbe ali morebitnega upada povpraševanja. »Zagotovo k tekočemu poteku prevozov precej prispeva dejstvo, da imamo na voljo

dva avtomobila, v nasprotnem primeru bi bilo vse skupaj precej težje izpeljati,« pojasnjuje Matjaž Jazbar, koordinator Sopotnikov na Ajdovskem, in dodaja: »Predvsem bi se rad zahvalil vsem voznikom in voznikom, ker resnično opravljajo plemenito delo, kljub ne najboljšim časom so vsi vedno na voljo in predano opravijo vsak prevoz, kar se lepo vidi in vrača tudi skozi hvaležnost, ki jo dnevno izkazujejo uporabniki.«

Sopotnikom želimo veliko varno prevoženih kilometrov in nasmejanih ter hvaležnih obrazov naših starostnikov tudi v prihodnje. Ostanite Človek Človeku Sopotnik!

Zahvala donatorjem Zavoda Sopotniki

Zavod Sopotniki v občini Ajdovščina od septembra 2018 nudi brezplačne prevoze za starejše občane v sodelovanju z Občino Ajdovščina in MKC Hiša mladih, ki deluje v okviru Zavoda za šport Ajdovščina. Storitve se izvajajo tudi v sodelovanju z lokalnimi podjetji, ki se vključujejo v okviru donatorstva. Prispevajo za to, da starejšim nudimo kvalitetno, dobro organizirano pomoč. Rezultat pa je, da se starejši z nami počutijo dobro in imajo z našo pomočjo boljše življenje. Podpora vseh donatorjev, ki vlagajo v storitev Sopotnikov Ajdovščina je nepogrešljiva in neizmerno dragocena.

Avtocenter Crono Ajdovščina nam v brezplačen najem daje vozilo Citroen C3 Aircross in tako lahko prevoze izvajamo z dvema vozili, saj je povpraševanje po prevozih z nami veliko. Gostinska podjetja **Bistro Luft**, **Gostilna na Livadi**, **Picerija Anja** in **Okrepčevalnica Štor - Pri Nives** nudijo prostovoljcem, ki dnevno opravijo tudi polnih 8 ur dela, vsak dan toplo malico. **Podjetje Energia gas and power** je priskrbelo jakne in majice, po katerih starejši in vsi ostali, prostovoljce na terenu zlahka prepoznajo. **Avtotohiša Lavrenčič** nudi mesečno pranje in notranje čiščenje obeh vozil. **Okrepčevalnica Tarantela** v Šempetru pri Gorici in **Caffe Bordo** v Novi Gorici pa prostovoljcem Sopotnikov nudijo tople napitke, kadar se na svoj prostovoljski dan oglasijo pri njih. Za slednje okrepčilo prostovoljcev je do konca leta 2020 skrbelo tudi podjetje **Pale gostinstvo**, ki je imelo pod svojim okriljem Bar v Hiši mladih.

Zakaj se podjetja odločajo, da sodelujejo v projektu? Zada stojijo ljudje, posamezniki z dobro voljo, pronicljivim dojemanjem sveta, zavedanjem da niso sami temveč, da so okoli njih tudi takšni ljudje, ki potrebujejo pomoč in jim le-to tudi ponudijo. Podjetniki ogromno truda in časa vlagajo v to, da njihovo podjetje uspešno posluje in donatorsko ali sponzorsko sodelovanje z nevladnim sektorjem jim ponuja možnost, da naredijo nekaj dobrega za družbo kar v okviru svojih poslovnih aktivnosti.

Zagotovo velja tudi, da kdor da, v zameno nekaj dobi. Vključevanje v humanitarne projekte pa prinaša tisti dober, dragocen občutek smisla, da smo prispevali k pozitivni spremembi, k skupni blaginji in razvoju družbe v bolj sočutno in solidarno. Iskreno si želimo, da je to naš prispevek v zameno vsem donatorjem.

Kdaj pa kdaj je tudi težko verjeti v delo, ki ga opravljamo. Potem pa v pogovorih z donatorji, ki se na naš poziv za sodelovanje odzovejo z veliko mero posluha za potrebe starejših in veliko veselja, dobimo nov zagon. To so dejanja, ki nam dajejo potrditev, da delamo dobro in smo lahko še naprej ter še bolj uspešni pri izvajanju prevozov! Hvala, da ste naš navdih! Veselimo se vseh skupnih uspehov v letu 2021. **Hvala, da ste z nami Človek Človeku Sopotnik!**

Zavod Sopotniki

Nepovratna sredstva za obnovo Rustjeve hiše

Projekt oblikovanja doživljajskega centra pekarstva in mlinarstva, ki ga Občina Ajdovščina želi urediti v Rustjevi hiši, je preko javnega poziva LAS pridobil 310.000 evrov nepovratnih sredstev. Rustjeva hiša gre poleti v prenovi.

Štiri lokalne akcijske skupine so se povezale v skupnem projektu revitalizacije izbranih domačih in umetnostnih obrti, ki so v preteklosti pomembno zaznamovale njihova območja. Skozi skupni projekt 'Domače in umetnostne obrti: dediščina in sodobnost' želimo v Ajdovščini oživiti tradicijo mlinarstva in pekarstva. Prijava na poziv LAS za sofinanciranje iz evropskega sklada za regionalni razvoj je bila nadvse uspešna, projekt doživljajskega

centra pekarstva in mlinarstva v Rustjevi hiši je bil med vsemi prijavami najvišje ocenjen. Občini je uspelo pridobiti 310.000 evrov nepovratnih sredstev, kar je skoraj polovica od celotne ocenjene vrednosti dediščinskega projekta. Operacija se bo pričela izvajati v aprilu, najboljše aktivnosti znotraj nje pa bo obnova Rustjeve hiše. Doživljajski program s področja pekarstva in mlinarstva bo umeščen v pritličje hiše, kjer bo urejen tudi tematski gostin-

ski obrat. Sam prostor pa bo večnamenski, primeren tako za razstave, kot za izvedbe delavnic in drugih oblik druženja. Realizacija aktivnosti pa je vezana na obnovo celotnega objekta, katerega nadstropje in mansarda se namenjata še enemu projektu - širitvi Pilonove galerije. Stroji bodo na terenu zaropotali poleti, sama prenova pa bo predvidoma trajala 12 mesecev.

Vpis otrok v Otroški vrtec Ajdovščina za šolsko leto 2021/2022

Starše predšolskih otrok obveščamo, da bo vpis otrok v vse enote in oddelke vrtca potekal **od torka, 9. 2. 2021 do petka, 19. 2. 2021.**

Obrazec – »Vloga za vpis« je dosegljiv na spletni strani www.moje-dete.si. Zaradi slabe zdravstvene situacije oddajanje vlog letos osebnostno z vstopanjem v stavbe vrtca ne bo mogoče. Ustrezno izpolnjeno vlogo za vpis z vsemi podatki, kontakti lahko:

1. pošljete po pošti na uradni naslov vrtca: Otroški vrtec Ajdovščina, Pot v Žapuže 14, 5270 Ajdovščina, s pripisom – vpis v enoto vrtca (npr. Budanje, Col, Vipava, Podnanos...).

Vloga poslana po pošti se bo štela za pravočasno, če bo prispela na naslov vrtca do 19. 2. 2021 oziroma bo oddana zadnji dan roka s priporočeno pošiljko.

2. prinesete in oddate v poštni nabiralnik pri vhodu v tri matične enote vrtca, vsak delavnik med 7. in 15. uro, v petek 19. 2. 2021 do 12. ure. V vrtcu na Ribniku bomo zbirali vloge za vrtce Ribnik, Lokavec, Budanje in Col. V vrtcu Ob Hublju bomo zbirali vloge za vrtce: Ob Hublju, SŠ V. Pilon, Črniče, Selo in Vipavski Križ. V vrtcu Vipava bomo zbirali vloge za vrtce Vipava, Vrhpolje in Podnanos.

Vloga oddana v poštni nabiralnik vrtca se bo štela za pravočasno, če bo oddana v nabiralnik vrtca do 19. 2. 2021 do 12. ure (zadnji prevzem).

3. pošljete po elektronski pošti na naslednje naslove: vodja.ribnik@mojedete.si, vodja.hubelj@mojedete.si ali vodja.vipava@mojedete.si. Vloga oddana po elektronski pošti na enega od navedenih naslovov se bo štela za pravočasno, če bo oddana do 19. 2. 2021 do 24. ure. V nabiralnikih odložene vloge bomo dnevno prevzemali, tako kot tudi tiste, ki bodo prispele po pošti in bomo staršem po prejemu vloge ali na elektronski ali na domač naslov posredovali potrdilo o prejemu vloge.

Starše otrok, ki so v vrtec že vključeni, pa bi želeli z novim šolskim letom za svojega otroka:

- spremembo enote vrtca,
 - zamenjavo programa (celodnevni, poldnevni, oddelek z elementi montessori, klasični oddelek) ali
 - odložitev vstopa v prvi razred,
- obveščamo, da morate izpolniti poseben obrazec (dosegljiv na spletni strani), ki ga v enakem časovnem obdobju posredujete na zgoraj navedene načine.

Starši, ki ste oddajali vloge med letom, pa zaradi zasedenosti vrtca vašega otroka nismo mogli sprejeti, morate ponovno oddati novo vlogo v času rednega vpisa, v kolikor še vedno želite vpisati otroka v naš vrtec.

Starši, ki imate otroka že vključenega v naš vrtec, ga za prihodnje šolsko leto ne vpisujete ponovno.

Uprava vrtca

Info:
Enota Ribnik, Lokavec, Budanje, Col: vodja.ribnik@mojedete.si, 041 458 526
Enota Ob Hublju, SŠ Veno Pilon, Črniče, Selo, Vipavski Križ: vodja.hubelj@mojedete.si, 041 458 525
Enota Vipava, Vrhpolje, Podnanos: vodja.vipava@mojedete.si, 041 458 527

Eko ogrevanje za Rdeči križ

Objekt, v katerem imata prostore Območno združenje Rdečega križa Ajdovščina in Prostovoljno gasilsko društvo Ajdovščina, je priklopljen na novo toplotno črpalko. Za enako tople prostore kot prej bodo po novem potrošili skoraj dve tretjini manj energije.

Objekt se je doslej ogreval na neustrezno ogrevalno napravo na lahko kurilno olje, ki je bila zastarela, pa tudi zelo potratna. Občina Ajdovščina, ki si z Območnim združenjem Rdečega križa Ajdovščina deli lastništvo objekta, se je odločila za zamenjavo z ekološko bolj primerno toplotno črpalko, ki za svoje delovanje uporablja od 75 do 80 % obnovljivih virov energije ter en kW elektri-

ke pretvori v tri kW toplotne energije. Vrednost naložbe je bila 9.000 evrov, 20 % nepovratnih sredstev je pridobljenih z Eko sklada.

Prenova ogrevalne naprave z ekološko primernejšo je še en korak na poti do uresničevanja ciljev lokalnega energetskega koncepta, med katerimi sta najpomembnejša učinkovita raba energije in zmanjšanje škodljivih toplogrednih plinov.

Izobraževanje za odrasle

Na decembrski seji ajdovskega občinskega sveta je bil sprejet Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za letošnje leto. Tudi ta dejavnost se je lani morala prilagoditi korona-ukrepom. Ljudska univerza Ajdovščina bo na podlagi pridobljenih izkušenj in vzpostavljene infrastrukture tudi v prihodnje krepila digitalne kompetence prebivalstva.

Vseživljenjsko učenje vse bolj postaja nujna sodobnega časa, tako v smislu pridobivanja novih zaposlitvenih kompetenc, kot tudi nasploh za izboljšanje kakovosti življenja. To javno službo, ki jo opredeljuje Zakon o izobraževanju odraslih, razširjeno za programe, ki iz-

so tako programi za krepitev poklicnih, kot tudi socialnih kompetenc. Po sedmih uspešnih letih se izteka projekt Centra medgeneracijskega učenja, katerega značilnosti so prostovoljna udeležba, delitev vlog učenja in poučevanja med člani skupine, poudarja pa po-

gramov za dvig temeljnih kompetenc vključuje neformalna izobraževanja, s poudarkom na besedilnih in jezikovnih spretnostih, hkrati pa razvija digitalne spretnosti za bolj samostojno in dejavno vključevanje v družbo znanja. Program za mlade med 15 in 34 letom Pridi in ustvari kariero pa ponuja večdnevno spletno izobraževanje ter poglobljeno karierno svetovanje.

Letni program izobraževanja odraslih je le del neprofitnih dejavnosti Ljudske univerze Ajdovščina, ob ostalih, kot so študijski krožki, projekt PUM-O, razstavna dejavnost, izobraževanje izobraževalcev odraslih, izvajala pa bo tudi štiri nove projekte LAS Vipavska dolina. Znotraj tržne dejavnosti pa Ljudska univerza Ajdovščina želi več sodelovanja z domačimi podjetji. Pridobljeno znanje in izkušnje želi ponuditi kot podporo podjetjem pri razvoju kadrov, ponudi pa lahko tudi koristne storitve, kot na primer program mentorstva, pomoč pri ciljnem vodenju in podobno. Prvo tovrstno praktično izkušnjo je Ljudska univerza Ajdovščina pridobila kot partnerica podjetij Enoop in Mlinotest v projektu Mojster, ki se je izvajal od jeseni 2019 do pozne pomladi 2020. V letošnjem letu pa bo v podobnem projektu kot zunanja izvajalka sodelovala še z dvema domačima podjetjema - Komunalno stanovanjsko družbo Ajdovščina in podjetjem Incom, ki sta bila decembra obveščena, da sta izbrana na razpisu Piloti 2020, za katerega sredstva razpisuje Javni štipendijski sklad. Gre za izvedbo pilotnih projektov razvoja in uvedbe inovativnih rešitev na področju starejšim zaposlenim prilagojenih delovnih okolij in delovnih mest. Ljudska univerza bo tako v projektu 'S povezovanjem zmoremo več' obema podjetjema nudila strokovno pomoč in svetovanje.

hajajo iz potreb okolja ter strateških ciljev zavoda in občine, v Ajdovščini opravlja Ljudska univerza Ajdovščina. Zavod se je moral v letu 2020 prilagoditi korona-razmeram. Tako je bila vzpostavljena vsa potrebna infrastruktura za izvedbo programov na daljavo, hkrati se je zaposlene usposobilo za uporabo tehnike in programske opreme. Ljudska univerza Ajdovščina je lani izpeljala skoraj vse načrtovane aktivnosti. Izkušnja je zanimiva in na svoj način pozitivna – izkazalo se je namreč, da je določeni ciljni skupini slušateljev učenje na daljavo ljubše in logistično bolj dosegljivo. Nekatere »online« ali kombinirane programe izobraževanja bo tako Ljudska univerza Ajdovščina izvajala tudi v prihodnje in jih še nadgradila. Je pa dejstvo, da takšen način učenja povzroča težave najbolj ranljivim skupinam, poleg tega pa je prav druženje eden od pomembnih vidikov vseživljenjskega učenja. Zato bo tudi v letošnjem letu posebna skrb namenjena krepitvi digitalnih kompetenc prebivalstva, to je namreč pomemben dejavnik vključenosti, ki pozitivno vpliva na socialni status, zaposljivost, zdravje ...

Letni program izobraževanja odraslih vključuje pester nabor izobraževanj in programov, namenjenih različnim skupinam prebivalstva. V ponudbi

vezovanje generacij, izmenjavo znanj in izkušenj. Prav tako bo le še letos potekal regijski projekt Večgeneracijski center Goriške, ki je bil zasnovan ob podpori občin in predstavlja nadgradnjo že obstoječe ponudbe preventivnih programov za ranljive ciljne skupine, poudarja socialno vključevanje ter medkulturno in medgeneracijsko povezovanje. Letošnji program izobraževanj prinaša tudi paket tematskih predavanj z izbranimi temami, navezanimi na aktualne družbene izzive, potekala bodo enkrat mesečno. Kot odgovor na stiske v času koronavirusa je novost tudi program z naslovom Odnosi – temelj našega obstoja. Gre za sklope predavanj in delavnic z namenom ozaveščanja udeležencev o pomenu odnosov za uspešno delovanje posameznika v vseh družbenih vlogah. Nadaljujejo se programi izobraževanja v Učnem centru Brje, ki so postali prepoznavni tudi izven meja naše občine. Namen delavnic na Brjah je širiti teoretična in praktična znanja s področja pridelave in predelave sadja na kar se da izkustven način, za trajnostni razvoj in nadgradnjo poklicne izobrazbe. Udeleženci tako spoznavajo stroje za predelavo sadja, tehnologije, načine zagotavljanja kakovosti in potrebnih kemijskih analiz, varstvo pri delu ... Paket pro-

Ob sredstvih pomembna tudi mreža partnerjev

Občina Ajdovščina je bila v minulih letih nadvse uspešna pri črpanju evropskega denarja. Z 10 milijoni evropskih sredstev se je našo skupnost oplemenitilo na več področjih: komunalno opremljanje poslovnih con, infrastrukturne izboljšave na podeželju in v mestu, učinkovito ravnanje ob naravnih in drugih nesrečah, posebna skrb je namenjena tudi ohranjanju naravnih habitatov. Za novo leto pa so že pripravljeni novi načrti – Občini je v decembru uspelo pridobiti vsa potrebna dovoljenja za pomemben projekt, pri izvedbi pa računa na evropsko pomoč - gre za gradnjo povezovalnega vodooskrbnega sistema Hubelj – Skuk.

Občina Ajdovščina načrtno gradi mreže povezovanja in v posamezne evropske projekte vstopa (tudi) zaradi vzpostavljanja partnerskih povezav, ki prinašajo možnosti nadaljnega sodelovanja tudi po končanem projektu. Velik uspeh predstavlja denimo v letu 2020 pridobljen norveški projekt, s katerim se partnersko mrežo širi v Skandinavijo. Trenutno se evropska sredstva črpa na 7 projektih, na katerih je zaposlenih 5 koordinatoric. Zagotovo je vključevanje v evropske projekte odlična priložnost tako za pridobivanje sredstev kot tudi za odstiranje raznolikih pogledov, obenem pa je to tudi priložnost za zaposlovanje posameznikov, ki si s projekti krepijo delovne izkušnje. Doslej je bilo s 30 projekti pridobljenih 10 milijonov evrov, ki so bili porabljeni na raznolikih področjih. Z evropskim denarjem se je izboljšalo stanje ogroženih vrst in habitatnih tipov ob rekah, nedavno pa uredilo poplavno območje ob reki Vipavi. Slednje je prineslo tudi ureditev ceste na Brje, kar je razveselilo tako domačine kot obiskovalce. Vseskozi se je evropski denar vlagalo v zeleno infrastrukturo in prilagajanje

podnebnim spremembam, denimo s poskusno zasaditvijo protivetrnih pasov. Prav z učinkovitimi učinki pilotnega projekta se je doseglo, da se bodo pasovi po Vipavski dolini v prihodnjih letih ponovno zasadili. Posebno podporo s porabljanjem evropskih sredstev se namenja razvoju kmetijstva, pa tudi zaščiti naravnega okolja in pripravljanju strategij za učinkovitejše ravnanje ob primeru naravnih nesreč. Prav na slednjem področju se trenutna izvaja pet projektov, dva neposredno iz Bruslja, trije pa so plod čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja. Posebno skrb se namenja tudi obujanju domačih obrti, pa tudi trajnostni mobilnosti. V polnem teku je gradnja kolesarke skozi mesto, za katero je pridobljenih milijon evrov, več kot 100 tisoč evrov evropskega denarja pa bo investiranega v kolesarska postajališča za izposojajo električnih koles. Evropska sredstva bodo pripomogla tudi h gradnji kolesarske steze proti Lokavcu.

V prihodnje si Občina Ajdovščina nada izpeljave še več projektov, ki bodo njene danosti povezovali z drugimi območji, ob tem pa prinesli v

Vipavsko dolino znaten delež sofinanciranja načrtovanih investicij. V decembru je Občina uspela pridobiti vsa dovoljenja, ki jih potrebuje za velik projekt, pri izvedbi pa pričakuje pomoč Evropske Unije. Janez Furlan,

vodja oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve, napoveduje projekt, ki bo iz evropskih sredstev sofinanciran v vrednosti več kot 3 milijone evrov. »Obeta se gradnja povezovalnega vodooskrbnega sistema

Hubelj – Skuk, ki bo veliko prispevala k dvigu kvalitete prebivalcev s pitno vodo. Vrednost celotne investicije je ocenjena na 5,2 milijona evrov, skoraj 3,5 milijona pa bo pridobljenih s strani Evropske unije.«

Foto: Milko Barišić

Interreg Adrion – za usklajeno delovanje sistema CZ

Že jeseni je potekalo uvodno srečanje projekta TransCPEarlyWarning, programa Interreg Adrion, v katerega je vključena tudi Občina Ajdovščina. Cilj projekta je uskladiti delovanje sistema civilne zaščite v primeru nesreč na jadransko-jonskem območju.

Program Interreg Adrion je aktiven tudi v koronskih časih. Konec septembra 2020 je potekalo uvodno 'online' srečanje, v katerem so zasnovali osnovne cilje projekta. Splošni cilj programa ADRIAN, v katerega se je kot projektni partner z junijem vključila tudi Občina Ajdovščina, je povečati raven sodelovanja med nacionalnimi institucijami civilne zaščite pri obravnavanju naravnih tveganj in tveganj, ki jih ustvari človek. Predvsem se projekt osredotoča na faze zgodnjega opozarjanja ter zagotavljanja učinkovitega posredovanja ob nesrečah. Namen je vzpostaviti sistemski model na podlagi temeljite študije zakonodaje, postopkov, procesov posameznih območij ... Sledila pa bo tudi podrobna preučitev že obstoječih sistemov in virov podatkov

v različnih državah jadranskega in jonskega območja. Ta platforma bo predmet pilotnega testiranja v 7 državah, ki sodelujejo v projektu: Sloveniji, Italiji, Grčiji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Črni gori in Albaniji. Izkušnje, pridobljene s pilotnim testiranjem, bodo predstavljale podlago za razvoj strateškega in akcijskega načrta, ki bosta ponujala sku-

pno vizijo in rešitve za zgodnje opozarjanje na naravna tveganja in tista, ki jih ustvari človek. Projekt TransCPEarlyWarning se bo osredotočil na skrbno izbrano podskupino naravnih in človeško ustvarjenih nevarnosti, ki so prisotne na tem območju. Območje se namreč sooča z različnimi nevarnostmi, vključno s potresi, požari, poplavami, žledom,

sušo, vročinskimi valovi, onesnaževanjem in industrijskimi nesrečami. Glede na vrsto nevarnosti se lahko lestvica, vrsta intervencije zgodnjega opozarjanja na nesreče in razpoložljivi intervali precej razlikujejo. Heterogenost med različnimi državami se kaže že pri terminologiji, z opisom nevarnosti in se stopnjuje z raznolikimi predpisi, sistemi in procesi. Prav s platformo TransCPEarlyWarning se bo poskušalo strukture poenotiti. Zaključek projekta TransCPEarlyWarning je načrtovan avgusta 2022. Vodilni projektni partner je italijanska regija Molise v Italiji, preostali projektni partnerji so poleg Občine Ajdovščina in Inštituta Jožef Stefan še naslednji: Inštitut za industrijske sisteme, raziskovalno-inovacijski center ATHENA in Decentralizirana

uprava Krete v Grčiji, Varaždinska, Splitsko-dalmatinska županija na Hrvaškem, Regionalni svet Drača in Fakulteta za gozdarske vede v Albaniji, Uprava za civilno zaščito in gasilstvo neretvanskega kantona v Bosni ter stara kraljeva prestolnica Cetinje v Črni Gori.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRIAN Programme 2014-2020, Second Call for Proposal - Priority Axis

Skupna promocijska brošura

Projekt sodelovanja Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost je nastal z opažanjem in zavedanjem, da kulturna dediščina, ki jo skušamo ohraniti, izginja pred našimi očmi.

Sredstev za njeno obnovo oz. revitalizacijo je na voljo premalo, kakovostno medsektorsko sodelovanje pri ohranjanju

nju dediščine je zanemarljivo in hkrati ni prepoznana kot pomemben dejavnik za gospodarski in trajnostni razvoj, stabilnost in družbeno povezanost skupnosti.

Rdeča nit sodelovanja štirih lokalnih akcijskih skupin (LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS loškega pogorja, LAS Vipavska dolina in LAS s CILjem)

je revitalizacija posameznih domačih in umetnostnih obrti, ki so v preteklosti pomembno zaznamovale območja v projektu vključenih LAS in so imele velik vpliv na njihov gospodarski in širši družbeni razvoj.

V Postojni oživljamo brivskofrizerski salon Ozbič, v Vipavski dolini mlinarstvo in pekarstvo, v Žireh čevljarstvo ter na Idrijsko-Cerkljanskem območju čipkarstvo in obrti, povezane z rudarstvom.

Vse aktivnosti gradimo na skupnih ciljih: medsektorskem razvoju novih, inovativnih in na dediščini temelječih produktov, storitev in programov, ter jih povezujemo s podjetništvom, turizmom, trajnostnim in širšim družbenim razvojem. Pri tem je ključnega pomena sodelovanje ponudnikov, njih

hov skupni nastop na trgu ter izmenjava znanj ter izkušenj s področja ohranjanja in revitalizacije dediščine. Na koncu pa je za ohranjanje nujna aktualizacija in vključevanje dediščine v sodobno življenje na vseh sodelujočih območjih.

Skupna promocijska brošura predstavlja štiri slovenske LAS, ki so se združili za namen projekta sodelovanja in v letu 2018 začeli z izvajanjem. V sami brošuri lahko preberete ključne informacije o vsakem področju ter kratek opis njihovega delovanja. Spoznate lahko tudi glavne aktivnosti in cilje, ki jih je vsak LAS na območju izvedel. Za namen dodatnih informacij, pa so vam na voljo tudi kontaktni podatki vseh partnerjev, območja, ki predstavljajo domače in umetno

stne obrti. V brošuri pa si lahko tudi skozi fotografije ogledate utrinke projekta.

Skupno promocijsko brošuro vseh štirih sodelujočih LAS si lahko ogledate na tej spletni strani LAS Vipavska dolina.

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/ podukrep 19.3

DOMAČE IN UMETNOSTNE OBRTI – DEDIŠČINA IN SODOBNOST

Naložbe v podeželje

Občini Ajdovščina je na razpisu LAS Vipavska dolina uspelo pridobiti nepovratna sredstva iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja za dva projekta, namenjena razvoju kmetijstva in turizma ter revitalizaciji dediščine. Obnavljalo in oživljalo se bo terase na pobočju Čavna ter tržnico v mestu Ajdovščina.

Po terasah in suhozidju

Iz želje po novem razvoju je nastala ideja o oživljanju starodavnih teras in suhozidov na pobočju Čavna. Občina Ajdovščina je v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi Črniče, Gojače-Malovše in Vrtovin ter društvi iz področja dediščine in turizma na tem območju zasnovala načrt kako ohraniti zanimivo dediščino na območju ter ga na tej podlagi še dodatno razvijati in oplemenititi s turistično ponudbo. V sklopu projekta Po terasah in suhozidju bodo uresničeni trije cilji - urejena bo pohodna pot med Ravnami nad Črničami in Lozarji v Vrtovinu, opravljen bo popis teras in suhozidov, zainteresirani domači javnosti pa bodo ponujene izobraževalne vsebine. Projekt je na razpisu LAS Vipavske doline pridobil 52.602,32 evra nepovratnih

sredstev iz Evropskega sklada za razvoj podeželja, kar je dobri dve tretjini celotne vrednosti, ocenjene na 73.000 evrov. Pohodna pot bo speljana po obstoječih poteh, ki bodo dobro sanirane, trasa pa primerno označena. Pot od Lozarjev do Raven bo vodila mimo mnogih zanimivosti, kot so v 5. stoletju zgrajen rimski vodni stolp – najvišja še ohranjena tehnična rimska zgradba v Sloveniji, po drugi vojni v spomin na vse žrtve vojne na temeljih nekdanje zgrajena cerkev Sv. Pavla na školu Sv. Pavla, pa srednjeveška utrdba Tabor na Ravnah nad Črničami ... V sklopu projekta bodo obnovljena tudi zanimiva vodna korita za napajanje živine v Gojaški gmajni. Na privlačnih razglednih točkah bo postavljena urbana oprema – klopi in mize.

Posebna zanimivost pobočja pod Čavnom so že od daleč vidne terase, ki pa jih že prerašča čas. Preteklost nam pripoveduje o skrbnosti, iznajdljivosti in pridnosti nekdanjih prebivalcev območja, ki so znali izkoristiti naravne danosti in jih obrniti sebi v prid. Kulturno krajino so skozi stoletja oblikovali kmetje, ki so s podpornimi zidovi ustvarjali terase za njive in vrtove. Zidovje so zlagali iz kamnja, ki so ga pobirali z njiv, brez veziva in tako ustvarjali 'grubelce', oziroma zares imenitne suhozide. V sklopu projekta bo opravljen popis teras in suhih zidov na območju. Čeprav se je funkcija suhih zi-

dov skozi čas izgubila, pa ostajajo pomemben element naše kulturne dediščine. Za gradnjo takih zidov so potrebne posebne veščine in spretnosti, to je pomembno tradicionalno znanje naših prednikov. Leta 2018 je na podlagi nominacije osmih držav, med njimi tudi Slovenije, UNESCO suhogradnjo vpisal na reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Projekt Po terasah in suhozidju bo zainteresirani javnosti ponudil tudi izobraževalne vsebine – v sklopu delavnice gradnje suhih zidov bo obnovljen eden takih zidov v Lozarjih. Prezentirana terasirana krajina in obnovljeno suhozidje bosta odlično dopolnjevala obstoječo turistično ponudbo.

Za izvedbo projekta je vse nared, pridobljena je tudi že vsa potrebna dokumentacija, vključno s soglasji Zavoda za varstvo kulturne dediščine in Zavoda za varstvo naravne dediščine. Z izvedbo se bo pričelo spomladi, zaključek pa je načrtovan v letu 2022.

Mestna tržnica gre v prenovu

Mestna tržnica nujno potrebuje prenovu, predvsem pa domači kmetje – ponudniki – potrebujejo primeren pokrit prostor za prodajo svojih izdelkov in pridelkov. Občina Ajdovščina je projekt prenove tržnice prijavila na razpis LAS Vipavska dolina in za realizaci-

jo pridobila skoraj dve tretjini nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Celotna vrednost projekta je ocenjena na slabih 208.000 evrov, Evropa pa bo prispevala kar 146.000 evrov.

V sklopu projekta bo temeljito prenovljena notranjost prostorov tržnice, vključno z vsemi inštalacijami in sanitarijami. Prostor obstoječe prodajalne sadja in zelenjave bo ločen od novega tržnega prostora, ki bo dobil nov vhod. Za ta namen bodo tudi obstoječe fiksne stojnice pred objektom tržnice prestavljene. Tržni prostor bo na novo opremljen, poleg prodajnih pultov bodo ponudnikom na voljo tudi hladilniki, tehtnice in blagajne. Hkrati s fizično prenovo bodo potekale aktivnosti za spodbujanje potrošnje na eni strani, na drugi pa za spodbujanje pridelave in predelave. Predvsem se bo ponudnike spodbujalo k trženju svojih proizvodov. Ob novih, pokritih prostorih za direktno prodajo pridelkov in iz-

delkov bo namreč prenovljen tudi spletni portal Virtualne tržnice, ki bo ponujal bistveno več vsebin. Ponudbi in povpraševanju bosta dodana dva vsebinska sklopa – novinarski, ki bo zanimiv predvsem za potrošnike ter izobraževalni, katerega vsebine bodo ponudile tudi nova znanja iz področja trženja in spodbujale domače ponudnike k bolj podjetniškemu pristopu prodaje svojih pridelkov.

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/ podukrep 19.3

Filmska vzgoja in Mladost na burji na OŠ Dobravlje

V decembru so tretji razredi OŠ Dobravlje izvedli Kulturni dan na temo Filmska vzgoja, spoznavanje animacij, likovnih tehnik ustvarjanja animacij in nekaterih poklicev. Aktivnosti udeleženci programa Mladost na burji beležijo v svoje dnevnike. Prispevki učencev Osnovne šole Dobravlje pričajo, da življenje v šolah ni zamrlo.

Program Mladost na burji udeležence spodbuja, da se vključujejo v raznolike aktivnosti, katerih cilj je razvoj avtonomne in odgovorne osebnosti oz. mladega kot samostojnega, razmišljujočega ter do drugih in sebe odgovornega človeka. V moderni informacijski dobi je film lahko odlično sredstvo vzgajanja in izobraževanja otrok in mladih. Kvalitetni filmi in filmska vzgoja udeležencem širijo njihova obzorja in družbeni pogled. Učenci z aktivnim gledanjem, razmišljanjem in pogovori o filmu, poglobljajo razumevanje sebe in drugih ter sveta okoli nas. Razvijajo odnos do filma kot umetnosti in medija, saj kvalitetne filmske vsebine ostrijo estetski čut in razvijajo družbeno kritičnost.

Kulturni dan: Filmska vzgoja - animirani filmi, 3. razredi OŠ Dobravlje

V torek, 8.12.2020, so se tretješolci OŠ Dobravlje skupaj z učiteljicami pri video uri pripravili na ogled animiranih filmov v sklopu 17. Animateke, mednarodnega festivala filma, ki je potekal od 30.11. do 9.12.2020. Po uvodni predstavitvi in sprehodu po raznih zvrsteh filmov, so poudarek dali prav animacijam. Po skupni video uri so si učenci ogledali šest različnih animiranih filmov v sklopu Slonovega filmskega tekmovalnega programa II (7-10 let): Betonska džungla, Turistična pošast, Volkec, Ris v mestu, Črni in beli ter Jamo. Animirani filmi, tokrat tujih avtorjev iz Češke, Nizozemske, Francije, Švice, Nemčije, Slova-

ške, podajajo različna aktualna sporočila današnje družbe. Poleg tega pa ponujajo bogat izbor likovnih tehnik.

V sredo, 9.12.2020 so izvedli KULTURNI DAN na temo Filmska vzgoja. Učenci so se z učiteljicami na video uri pogovarjali o vsebini prikazanega in sporočilnosti. Kritično so se odzivali in povedali svoja mnenja in zaznave. Poseben poudarek so dali tudi likovnim tehnikam, od akvarela, kolaža, prostorskega oblikovanja, izdelave lutk, risanju, ki so jih avtorji uporabili v animacijah. Po razgovoru so svoje vtise učenci zapisali, ocenili ogledane filme, si izbrali animirani film, ki jim je bil najbližje in likovno poustvarjali v različnih likovnih tehnikah.

Anika Bitežnik, 3. r.,
PŠ Vipavski Križ

Maks Remec, 3. r.,
PŠ Skrilje

Tine Ušaj, 3. r.,
PŠ Vipavski Križ

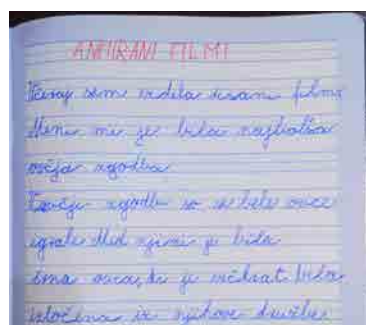
Ivana Capuder, 4. r.,
PŠ Vrtovin

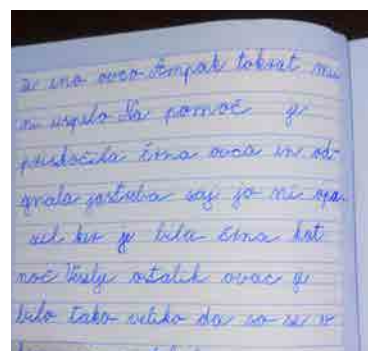
Lazar Gostič Deotto,
3. r., PŠ Vipavski Križ

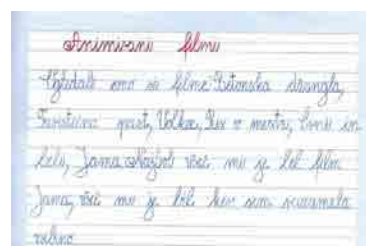
Sara Furlan, 3. r.,
PŠ Vipavski Križ

Aurora Kosovel, 3. r.,
PŠ Črniče

Aurora Kosovel, 3. r.,
PŠ Črniče

Polona Kravos, 3. r.,
PŠ Vipavski Križ

Skakalnice na Kovku

Sneg je dodobra pobelil Goro in razveselil ljubitelje snežnih aktivnosti. Razveselili so se ga tudi člani Skakalnega društva POK, a jim žal ukrepi za zajezitev koronavirusa onemogočajo izvajanje treningov na skakalnicah v smučarskem centru na Kovku. Dela pa tam navkljub snežni odeji potekajo po planu.

Smučarsko-skakalni klub POK koroni navkljub dela na skakalnicah na Kovku uspešno dograjuje. Veliko prostovoljnih ur namenjajo člani in krajani, da bi čimprej uspeli dograditi skakalni center. Poleti so uspešno dokončali opremljanje velike (35-metrške) skakalnice z umetno snovjo in na njej tudi že trenirali. Žal otvoritvene tekme jeseni niso uspeli izvesti, saj so se ukrepi, povezani z epidemijo, zaostri. So pa tačas z deli nadaljevali na srednji, 25-metrski skakalnici. Žal so trenutno ukrepi še prestrogi, da bi lahko na veliki skakalnici uspeli izvajati treninge, so se pa znašli individualno. Treninge izvajajo posamično, kolikor se le da izkoriščajo ugodne zimske razmere in trenirajo na domačem snegu. Trener Mitja Velikonja poudarja, da mladi dobro izkoriščajo snežne razmere na Gori: »Treninge trenutno opravljajo tekmovalci sami, s pomočjo staršev, kondicijsko vadbo pa jim prek elektronskih sporočil pošiljava skupaj s trenerjem, Danilom Pudgarjem. Največ treningov sedaj opravijo na tekaških smučeh, vadijo pa tudi na domačih poligonih in

doma prirejenih skakalnicah.« V klubu se nadajo, da bodo lahko čimprej začeli trenirati skupinsko, čeprav pod zelo strogimi pogoji. Čas, ko množične športne dejavnosti mirujejo, pa člani Skakalnega kluba POK izkoriščajo za prostovoljna dela. Poleg zemeljskih del in polaganja umetne mase, si v pomladnih mesecih nadajo, da bodo pričeli z gradnjo servisnega objekta, s katerim bodo skalcem omogočili vse, kar potrebujejo na enem mestu – slačilnice, sanitarije in druge prostore. V načrtu je tudi postavitve sodniškega stolpa in dokončanje 15-metrške skakalnice. Občina Ajdovščina bo za načrtovana dela iz Letnega programa za šport letos zagotovila še 25.000 evrov sredstev. V skakalnem klubu POK napovedujejo, da bi skakalni center vzcvetel predvidoma do sredine prihodnjega leta, otvorili bi ga z meddruštveno tekmo. V kolikor jim bodo ukrepi dopuščali, pa se bodo v naslednjih dneh pognali v dokončanje 25-metrške skakalnice, na kateri bodo pričeli z zimskimi treningi.

Mladim skalcem in društvu POK želimo veliko uspeha in čim daljše skoke!

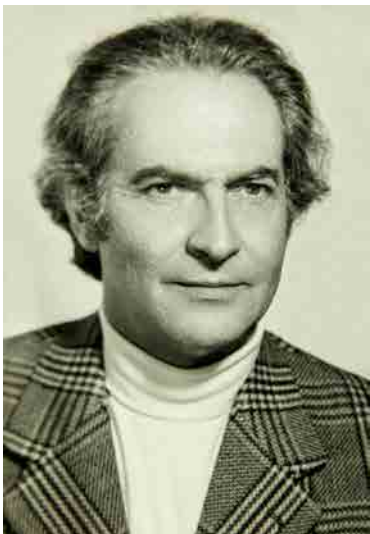
Foto: Milko Barišič

Obvestilo – določeni občinski deficitarni poklici

Odbor za gospodarstvo in gospodarske javne službe in odbor za družbene zadeve sta določila seznam deficitarnih poklicev, ki lahko služi tudi kot pomoč dijakom in študentom iz naše občine pri odločanju o vpisu v nadaljnje šolanje. Občina Ajdovščina bo septembra objavila javni razpis, preko katerega bo podelila 14 štipendij – 10 občinskih ter štiri štipendije za deficitarne, oziroma lokalno pomembne poklice. V tem sklopu se tudi letos daje prednost študentom medicine – specializantom družinske medicine, pediatrije ter ginekologije in porodničarstva, med deficitarne poklice za letošnje leto pa so vključeni še strojni, elektro, gradbeni in mehatronski tehnik, mehatronski operater ter inženir gradbeništva.

100 let rojstva Svetozarja Križaja

Svetozar Križaj 2. 2. 1921–2. 11. 1996, vizionar, mojster dialoga med starim in novim, spoštovanjem prednikov in skrbjo za dobrobit prihodnjih rodov.

2. februarja bo minilo natančno 100 let od rojstva Svetozarja Križaja, arhitekta, ki je s svojimi deli bogato zaznamoval Ajdovščino, Vipavsko dolino in Slovenijo nasploh. Plečnikov učenec – bil je eden zadnjih, ki so diplomirali pri Plečniku – in nagrajenec – najvišje slovensko arhitekturno odlikovanje je prejel leta 1976 za prenovo Pilonove galerije – je svoj pečat

pustil tudi na področju urbanizma, oblikovanja prostora, industrijskega in grafičnega oblikovanja, pomembne pa so tudi njegove teoretske študije. Mojstru je sledil v odnosu do tradicije in v zavezanosti do estetike, hkrati pa je pripadal Ravnikarjevemu krogu in po vojni postavljaj temelje slovenske moderne arhitekture. Stalno aktiven je že v času študija soustanovil oblikovalski studio, skupino Bunker oziroma Kolektiv B. Po diplomi leta 1954 se je arhitekt Križaj redno zaposlil na Slovenija Projektu, kjer je ostal do upokojitve.

V anale slovenske arhitekture se je zapisal z mnogimi deli. V šestdesetih letih se posveti ustvarjanju na Vipavskem. V tem obdobju nastanejo bloki v Vipavi, Letno kopališče Police v Ajdovščini, prenova Bratinove dvorane v Kinodvorano. Sledil je projekt prenove ljubljanskega Rotovža, za katerega je prejel

nagrado Prešernovega sklada, nato preureditev bistroja hotela Slon, ki mu leta 1970 prinese Župančičevo nagrado. Najvišje slovensko arhitekturno odličje, Plečnikovo nagrado, pa prejme leta 1976, za obsežno in zahtevno prenovu notranjosti Pilonove galerije, sestavljeno iz dveh stavb v enoten prostor.

Omeniti velja še spomenik prvi vladi in urbanistično zasnovo

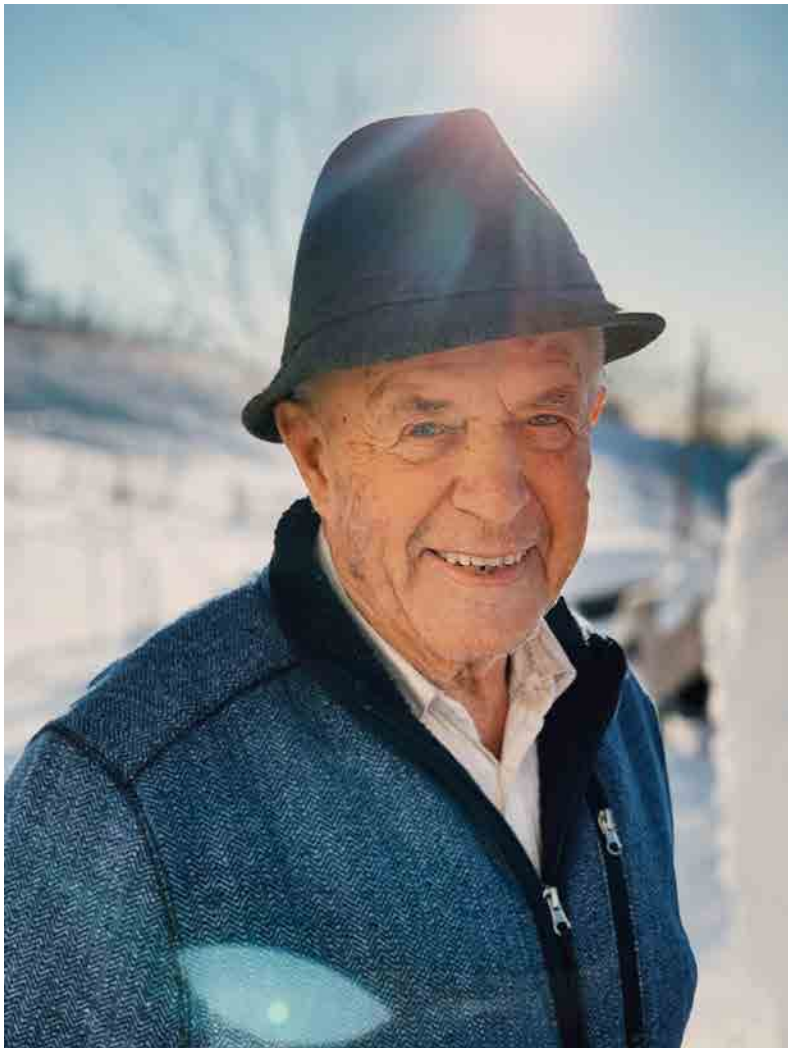

Foto: Primož Breclj

Spodnjega trga v Ajdovščini, manjše posege pri prenovah sakralnih objektov – ureditev okolice cerkve sv. Jurija v Šturjah, notranjost cerkvice sv. Antona Padovanskega na Fužinah in sv. Martina v Žapužah. Leta 1994 Svetozar Križaj oblikuje načrt ureditve podstrešja galerije, vključno s postavitvijo Pilonovih fotografij, ki je uresničen po njegovi smrti. Neuresničen pa ostaja njegov načrt postavitve Aleje zaslužnih mož na Ajdovskem, kjer bi pomembno mesto zagotovo pripadalo tudi arhitektu, mojstru slovenske moderne arhitekture – Svetozarju Križaju.

Sto let zapisan Gori

Mesec februar prinaša na Goro prav posebno veselje. Prvi dan tega meseca bo namreč stoti rojstni dan praznoval Anton Vidmar (po domače Tonče Čibejski) z Otlice. Častitljivemu stoletniku čestitamo in mu želimo še veliko klene volje in zdravih dni v krogu najbližjim.

Tonče Čibejski se je rodil očetu Antonu in materi Ivani kot šesti od enajstih otrok. Otro-

štvo mu je zaznamovalo obdobje po 1. svetovni vojni, ko se je v naših krajih širil fašizem in

italijanizacija. Osnovno šolo je tako obiskoval v italijanskem jeziku, ki mu je bil popolnoma tuj, se ga pa je, kot pravi sam, moral naučiti, saj drugače ni šlo. Še pred dvajsetim rojstnim dnem je bil Tonče vpoklican v italijansko vojsko. Prav na praznik svetih treh kraljev leta 1941 so ga skupaj z drugimi vpoklicanimi odpeljali najprej v Cesseno, na angelsko nedeljo istega leta pa na Sicilijo od koder je bil konec marca 1942 z letalom odpeljan v Tripoli. V Afriki so takrat Italijani skupaj z Nemci bili bitke z angleškimi vojaki. Tonče se Afrike spominja tako: »Vročina je kar udarila v obraz. Povsod je bila puščava. Cele dneve smo hodili, zdelo pa se je, kot da smo vedno na istem kraju. Najhuje je bilo, ko smo več kot mesec dni dobili dnevno le 2 dl vode in nekaj suhe hrane. Zaradi pomanjkanja vode in vročine sem začasno izgubil vid.« Udeležen je bil v dveh večjih bitkah, in sicer spomladi leta 1942 v ofenzivi na Tobruk in jeseni leta 1942 v bitki pri El Aleminu, ki se jo spominja tako: »V Al Aleminu smo bili že popolnoma izčrpani. Najprej so začeli z letali, nato mitraljezi, bombardiranje, topovi, tanki ... dim, prah in grmenje, jok in vpitje. Kar naenkrat so se pojavili angleški tanki polni vojakov in mi smo bili ujeti med njimi. Ni nam preostalo drugega kot da dvignemo roke. Tam je bil konec za nas in začelo se je uje-

tništvo.« Ujetnike so odpeljali v zapor v južno Afriko in tam se je po nekaj tednih Tonče odločil, da zaprosi za delo in ga tudi dobil. Ko se je zaposlil pri družini v Johannesburgu, se mu je končno nasmehnila sreča ali kot pravi sam: »V Johannesburgu sem spal kot kralj. Postelja je bila tako mehka. Še ko sem bil doma, smo spali kar po tleh, saj za kaj drugega ni bilo denarja. Pa še moj prijatelj je delal pri tej družini. Hrane je bilo dovolj, dela pa ravno toliko, da nam ni bilo dolgčas.« Po tem času, ki ga je prebil v ujetništvu, se je kar težko vrnil domov, saj iz Jugoslavije niso prihajale ravno spodbudne novice. Ko je prišel na Otlico, je pretresen videl vojno opustošenje na Gori.

Ampak Gora je bila v njegovem srcu in v srcu je pristala in obstala tudi Danica z Adamovca, s katero sta si oktobra 1951 obljubila večno zvestobo. Ko se jima je rodila druga hčerka, leta 1953, je bil mobiliziran v jugoslovansko vojsko in sodeloval pri obrambi za Trst. Tonče je služil kruh za družino po različnih krajih. Delal je kot gozdar, mizar in miner. Domov je prihajal enkrat mesečno. Danica in otroci so ga pogrešali. Čeprav so bili malo skupaj, pa je bil čas skupnih trenutkov toliko bolj bogat. V mizarški delavnici, ki je bila hkrati dnevna soba in spalnica je izpod njegovih rok nastalo marsikatero pohištvo. Otroci so se igrali z oblanci in bili

neizmerno srečni, ko je bil tata doma.

Tonče rad pove, da sta mu v stotih letih največ pomenila dom, družina in domovina. »Sreča je«, pravi, »da živim še vedno v hiši svojih staršev, sreča, da se je petim otrokom pridružilo 14 vnukov in 12 pravnukov, sreča, da imam ob sebi po 70 letih še vedno ženo Danico.«

Gorjane, tudi tiste, ko so si šli »v svet rezat kruh« (kot je zapisal maja 2019 v pesmi) nosi Tonče globoko v srcu. Izkusil je, kaj pomeni tujina, zato toliko bolj ceni to, kar imenujemo domovina.

Tonče sledi domačim in svetovnim novicam, veliko bere in zelo rad pripoveduje. Čas korona krize je tudi njega omejil. Pred krizo je redno, vsako nedeljo pešalil v župnijsko cerkev k maši, nato pa pokramljal s krajani v vaški gostilni. Nedeljsko mašo zdaj z Danico spremljata na TV Golica, pogreša pa tisti drugi del ...

Tonče je ob poroki pred rojstno hišo zasadil oreh. Mogočno in razvejano je zdaj to drevo, lepo v cvetenju in bogato v plodovih. Simbol človeka z močno voljo, delovno roko in širokim srcem. To je naš Tonče – naš stoletnik.

Sokrajani – Gorjani mu za praznik iskreno čestitamo in želimo še na mnoga leta.

**Ivica Vidmar in
Hajdeja Mikuž**

Kolumna

Dragi bralec, draga bralka!

V leto 2021 smo vsi vstopili polni upanja in želje po vrnitvi starih navad. Želim ti lepo, uspešno, srečno in premišljeno novo leto. Verjamem, da nam gre vsem že pošteno na živce »tale korona«. Izgubljam potrpljenje, dijaki pa motivacijo za učenje in delo od doma, a se vseeno lahko veselimo, da so prag šole prestopili učenci s posebnimi potrebami. Čez nekaj dni sledijo še učenci prve triade in upamo, da se jim v mesecu dni pridružimo tudi dijaki srednjih šol. Z majhnimi koraki vstopamo v stari svet poln druženja, sprehodov, kavarnic, polnih trgovin ter kinodvoran. Ne jezimo se na preteklost, temveč svoje oči uprimo v lepo prihodnost in nikoli ne pozabimo živeti sedanjosti. Lepo branje.

Mlakar Daša

Wonder (priredba)

I wonder if you even know
how to take it easy or how to let it go.
I wonder
would it be cool to live inside the world
we won't feel alone.

I wonder if you need some help.
Do you even know how to feel about yourself?
I wonder...
I wonder...

But right before that point of life
we need to go and leave behind
the only thing I want to know is
how can I be loved by you?
I wonder how to be...
I wonder how to be loved by you.

I wonder how to even feel.
In fear, in love, in peace, maybe something in between.
I wonder. When I cry myself to sleep,
I'm afraid to be seen, so they will think that I'm weak.

Zoja Volk, 1. e

Šolanje na daljavo

No, pa je za nami že enajsti teden šolanja na daljavo. V teh treh mesecih se je zgodilo marsikaj.

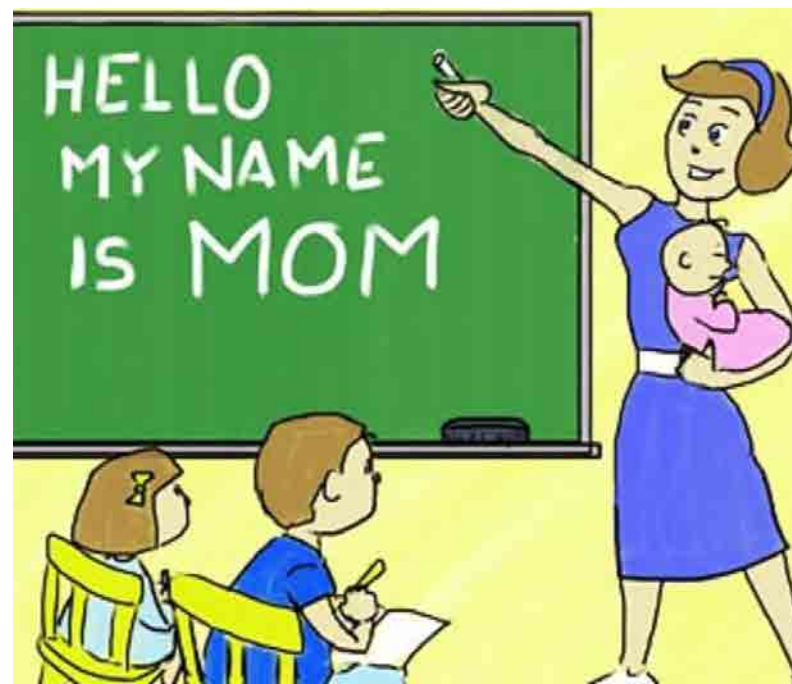
Sprva je bilo rečeno, da bomo ostali doma samo en teden ter da se bomo po počitnicah vrnili v šolske klopi. Že takoj smo vedeli, da po počitnicah dijaki ne bomo odšli v šolo. In tako je tudi bilo. Ker se je število okuženih s covid 19 iz dneva v dan povečevalo, je bilo rečeno, naj bi ostali doma še vsaj dva tedna – no, ta dva tedna še vedno trajata.

Na začetku smo bili še vsi zelo motivirani za delo, saj smo mislili, da bo to obdobje mogoče res samo prehodno. Po počitnicah pa nam je motivacija za delo in učenje zelo padla, v Easistentu so se nabirale odsotnosti in neopravičene ure, poznalo pa se je tudi na nekaterih ocenah. Kar naenkrat se je vsa organizacija, ki jo sicer v razredu prevzema profesor, prevzela na nas. Razredničarka je takoj sklicala razredno uro in nam povedala, da se moramo 'prijeti v roke' in nekako dobiti nazaj motivacijo za delo in učenje. Saj nam ni ostalo drugega! In tako je nastopil naslednji teden z nekoliko več motivacije, sproti smo oddajali naloge in profesorji so nas tudi pohvalili. In vsaka nova pohvala nam da dodatni zagon – nekateri profesorji se tega zavedajo bolj, drugi manj. To se je začelo kazati tudi na ocenah, saj smo prihajajoči test pisali kar dobro.

Tako so si tedni sledili. Ko smo začetne ocene dela na daljavo popravili, je prišel na vrsto teden pred zimskimi počitnicami. Bil je tak kot vsi drugi, nič posebnega, ampak zadnji dan, ko je po naši virtualni učilnici krožilo srce z željami za praznike, je bilo fantastično. Skušali smo oživiti spomine na skupno druženje izpred nekaj

napačne smeri. In potem končno počitnice – ne spomnim se, kdaj sem nazadnje toliko čakal na oddih. Prvi dan zimskih počitnic smo doživeli težko pričakovani sneg, ki pa se je hitro stopil. V tem tednu smo postavili tudi božično drevesce ter pekli božične piškotke.

In sedaj smo tukaj, kjer smo, teče dvanajsti teden šolanja na

mesecev, zato si je vsak izmed nas izrezal papirnato srce. Ko ga je držal pred ekranom, je glasno povedal svojo željo za prihajajoče leto, potem pa ga je pomaknil v stran proti drugemu sošolcu/sošolki, kot bi mu ga hotel podati. Bilo je prisrčno, predvsem pa smo se veliko nasmejali, ko smo zmotno premikali svoje papirnato srce v

daljavo.

Res upam, da se bomo lahko kmalu vrnili v šole in začeli živeti nazaj normalno življenje, kot smo ga poznali prej. Do takrat pa naj nas vse spremlja misel: »Every day changes to be better«.

Žan Vidmar, 1. e

Čarobni prazniki

Letos smo doživeli drugačne praznike, kot jih poznamo.

Vsako leto v začetku decembra ali pa že konec novembra začnejo po televiziji in radiu vrte božično glasbo in filme. Le kam gre ta svet? Sicer se mi zdi, da je v teh praznikih zmeraj več ameriškega pridiha. Navadno dobijo otroci darila za svetega Miklavža ali Dedka Mraza, ki izvirata iz naše kulture. Vendar pa opažam, da vedno več otrok dobi tudi Božičkova darila, ki pa je produkt tujega. Babica mi je povedala, da v časih njenega otroštva niso dobili toliko dobrin kot v današnjih dneh. Takrat so otroci navadno dobili pomaranče, današnji otroci si želijo vse mogoče elektronske naprave, tudi če so še majhni. Mnogi ameriški filmi prikazujejo bel božič, elegantno oblečene igralce, veliko daril, hrane ... A to pri mnogih ljudeh le še spodbuja občutek žalosti. Za

marsikoga namreč žal popoln praznik ne obstaja.

Zato se sama raje osredotočim na novo leto. Novo leto mi pomeni nov začetek. Je kot nepopisana knjiga, ki čaka, da jo napolnimo z no-

vimi dogodivščinami, novimi spoznanji in novimi odkritji ... Naj bo leto 2021 in vsa prihodnja polno zdravlja in osebnega zadovoljstva.

Teja Furlan, 1. d

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Čigava je resnica?

Živim v času, kateremu prepoznavno značilnost daje argument: »To je moja resnica!« Moj očitek, odziv, na besede posameznikov, ki se tako zagovarjajo, je, da je to lahko največ le njihovo mnenje. Dejstvo je, da resnica ne more biti lastna, saj ne obstaja nič takega kot 'moja resnica'. Zagovarjati svojo resnico pomeni mlatiti prazno slamo. Zatakne se že pri logičnem sklepanju, ki iz tega sledi in ga bom poizkušal v nadaljevanju utemeljiti.

Vprašam se: A res soobstajata dve resnici za en sam dogodek, torej prava resnica in moja resnica? Naj plastično predstavim: Zgodil se je umor, imamo dva osumljenca. Oba trdita, da

sta nedolžna, a eden je žrtev zagotovo ubil. K sreči je dogajanje posnela kamera. Ugotovimo, da je eden izmed osumljencev lagal, drugi pa govoril resnico. Pretrese me, ko pomislim, da smo ljudje dosegli raven, kjer trdimo, da je 'subjektivno novo objektivno' in 'objektivno novo subjektivno'. Napisano je bistroumni nesmisel, a vendar zagovorniki trditve 'vse je relativno' ne premorejo samorefleksije, ki bi jih peljala čez paradoksalnost te trditve.

Prvobitnost človekove narave je stremljenje k resnici, s čimer se ukvarjajo vse ključne religije sveta. V zahodni civilizaciji, osnovani na temeljih krščanstva, je resnica tista, ki osvoba-

ja. Na vzhodu imamo Budo, ki je zagovarjal resničnost do sebe v doseganju nirvane. Resnica je torej tista, ki osmišlja. Iskanje resnice je naporno dejanje, a trudu venomer sledi sreča, kar človeka izpopolnjuje. Poleg tega je resnica tudi v funkciji tešenja radovednosti, ki je inherentna človeku. Stremimo k temu, da izvemo, kaj je bilo v preteklosti resničnega in kaj je resničnega v danem trenutku. V želji po absolutnem spoznanju je naravna posledica različnih razumevanj fenomena resnice vzpostavitev dialoga.

A ker pregovorno lagodni časi ustvarijo šibke može, je v današnjem času iskanja absolutne resnice neznatno malo. In ko se v dialog vključijo še čustva, se boj za resnico hitro sprevrže v boj za lastne interese. Resnica pa ni namenjena temu, da bi ugajala niti ne nagajala. Služi zgolj univerzalnemu spoznavanju in osmišljanju. Redukcija resnice na orodje za potešitev lastnih interesov predstavlja njeno degradacijo in manipulacijo. V posamezniku pride do razkola; ni pripravljen priznati, da je nekaj le njegovo mnenje, temveč trdi in trdno verjame, da je to resnica.

Dokler posameznik zamenja mnenje za resnico, še vedno bije boj za doseg absolutnega, čeravno nekoliko bolj oteženo. V tem boju pretehtajo dejstva, izhajajoča iz objektivnega. Nekontrolirana iracionalnost mu sicer veleva, da mora biti resnica, ki ima moč, da zadovolji njegove potrebe, na njegovi strani, zato se tak človek upira pluralnosti mnenj. Posameznik spregleda, da njegove misli in dejanja vodi vse drugo kot razum, in resnično verjame, da se zavzema za nekaj objektivnega in ne subjektivnega. Takemu sogovorniku je potrebno razstreti dejstva, še

prej pa ustvariti okolje, v katerem njegovi interesi ne bodo ogroženi in bo nadzor nad mišljenjem prevzelo racionalno. V tem primeru sogovornik še ne zagovarja 'subjektivnega kot novega objektivnega'.

Ideja o relativizmu sicer izvira iz dvajsetega stoletja, toda zdi se, da je na posebno plodna tla naletela v novem tisočletju. Pojavili so se posamezniki, ki so vpeljali nov pojem – moja resnica – in z namigovanjem, da lahko sočasno obstaja več različnih resnic, začeli odkrit boj proti absolutni resnici. Takemu posamezniku resnica ne pomeni ničesar, s pristajanjem na več resnic pravo povsem izniči. Še več, dialog ni mogoč, ker je zanj nujno potrebno priznanje resnice. Taki posamezniki si ne prizadevajo, da bi dosegali in odkrivali resnico.

Zadnjih nekaj let se soočamo s pravim propadom dialoga. A kjer ni dialoga, ni demokracije, in kjer ni demokracije, ni napredka. Vsakršen poizkus dialoga razvrednoti dejstva. In ko je popolnoma razumski argument brez vrednosti, tedaj se postavi vprašanje, ali smo ljudje še zmožni živeti v tako distopičnem svetu, v katerem laž ne obstaja, saj njenega protipola – resnice, ni. Pridemo torej do spoznanja, da človek ne more več zaupati, saj je zaupanje grajeno na resnici. Te pa ni. Človekovo dostojanstvo izgine, saj so še tako univerzalne resnice, kot je slehernikova vrednost, brezpredmetne.

Relativizacija vsega povzroči tudi propad morale, saj je njena objektivnost v temelju omajana. Moralni kodeks obstaja le, če mu pripišemo neodvisno avtoriteto, ki mu daje objektivnost. Kot sem že omenil, naša družba stoji na temeljih krščanskih vrednot, ki vrejo iz priznanja, da Bog je. Kjer pa

resnice ni, po verskem nauku, tudi Boga ni. Bog je namreč resnica. Že Nietzsche je s svojim, zdaj že klišejskim 'Bog je mrtev', naznanil propad vrednot. Napovedal je grozodejstva dvajsetega stoletja in se zavzemal za stvaritev novega niza moralnih vrednot, neodvisnega od tisočletja obstoječih avtoritet.

In tukaj se zalomi, če se lahko sklicujem na Goldingovo delo Gospodar muh. Dečki, ki po strmoglavljenju z letalom pristanejo na osamljenem otoku, niso zmožni vzpostavitve moralnega kodeksa, na katerem bi delovala njihova družbena pogodba. Intuitivno vedoč, da je avtoriteta nujna za vzpostavitev kodeksa, skominajo po odraslih. A kaj naj bi bila potemtakem avtoriteta v svetu odraslih? Dečki niso zmožni tvoriti pravil in njihovo začetno sodelovanje se sprevrže v barbarsko obračunavanje.

Dostojevski nam v Zločinu in kazni dokaže, da si posamezniki nismo dovolj velike avtoritete, oz. kot pravi Peterson: »Nismo niti lastni gospodarji, niti sužnji samih sebe.« Razkolnikov se odloči preveriti veljavnost tega citata in se, s predpostavko, da je umor za višje dobro opravičljiv, razkolje. Problem je vzpostaviti novo avtoriteto, na kateri bi lahko zasejali novo etiko.

Prav zato je popoln propad še tistih malo vrednot zahodne civilizacije in začetek prakticiranja Razkolnikovega načina subjektivne morale tako grozen. Ne le, da bo ta ljudi razklala, svet bo pognala v anarhijo, kjer bo človekovo življenje odvisno od sosedovega izražanja 'brezmejne svobode'.

Feliks Možina

Čudovit zimski čas

Čudovit je zimski čas,
ko snežinke padajo na nas.
Snežna odeja pokrije vse poti,
vse pobeli in poledeni.

Otroci so zelo veseli,
ker radi po snegu bi polzeli.
Na smučišča se hiti
in na led, kjer se drsi.

Angelčke, snežake mi,
v snegu delamo vsi.
To veselja zdaj je čas,
Radost tu je za vse nas.

Božično – novoletni prazniki

Ho, ho, ho z neba odmeva,
ko Božiček nam prepeva.
Lepih praznikov je čas,
toplina pride med vse nas.

Zbrali spet smo skupaj se,
naša to navada je.
Radostne se pesmi sliši,
ko pojemo po vsej hiši.

3,2,1 mi kričimo,
in se leta veselimo.
Na nebu iskre se bleščijo,
nam srce in dušo poživijo.

Nina Pavšič, 1.č

Naravni potek in obvladovanje bolezní COVID-19

Kot je že znano, bolezen COVID-19 povzroča koronavirus SARS CoV-2. Virulenca je zelo visoka, umrljivost pa petkrat višja kot pri gripi. Od lani jeseni se je virus razširil po vsej zemeljski obli in še vedno se zelo intenzivno ukvarjamo s svetovno epidemijo (pandemijo) z različnimi ukrepi, kot pri vseh nalezljivih boleznih (držanje v medsebojni oddaljenosti 1,6 do 2 metra, redno umivanje in razkuževanje rok, nošnja zaščitnih mask na javnih mestih in v naseljih). Virus ne pozna političnih ozadij držav in je zelo prevladujoč partner v svoji epidemijski vojni ter nas stalno preseneča. Sama bolezen poteka po dosedaj znanih podatkih v razmerju 40/40/15/5. To pomeni, da 40 % bolnikov preboli blago obliko, ko praktično bolezní ne čutijo, 40 % ima težave, ki ne zahtevajo bolniškega zdravljenja, temveč imajo vročino, kašljajo, se slabo počutijo ipd., 15 % jih potrebuje bolnišnično obravnavo z dajanjem kisika in uporabo umetnega predihavanja pljuč, 5% pa jih utrpi šokovno stanje, sepso, akutno dihalno stisko ter odpoved dihal in srca.

Ker novo bolezen sledimo skoraj eno leto, zdravniki sedaj že prepoznavamo njene dolgoročne posledice. Ko mine **akutna faza bolezní**, se lahko razvija pri določenih ljudeh tako imenovana **postakutna** in **kronična faza**. Najbolj zaskrbljujoče je dejstvo, da se ti zapleti lahko razvijejo tudi pri osebah z blagim potekom bolezní, ki niso potrebovale bolniške oskrbe.

Najpogostejše težave **postakutne faze** (še tri tedne po preboleli bolezní) so utrujenost, težko dihanje, bolečine v sklepih in v prsnem košu, posledice na srcu, pljučih in možganih. Srčno-žilni sistem trpi zaradi vnetja srčne mišice, motenj srčnega ritma, pljučne embolije ipd. Na pljučih se najbolj bojimo brazgotinjenja pljučnih mešičkov in cev, skozi katere dihamo. Glavoboli, vrtoglavice, vnetja možganskih mren, motnje razpoloženja in izguba vonja se vlečejo več mesecev, pri prizadetosti centralnega živčnega sistema in možganov. Nekaterim bolnikom lahko COVID-19 sproži čustvene ter vedenjske motnje, doživljanje stisk, nemoči, kronično utrujenost in podobno. Če se težave vlečejo 12 tednov ali več, govorimo o **kronični prizadetosti** bolnikov. To pomeni, da se je zelo pomembno bolezní izogniti. Vse te izpovedi o opisanih težavah slišimo zdravniki

v vsakdanji praksi.

Že kmalu po izbruhu v kitajski pokrajini Vuhan je prav kitajskim znanstvenikom uspelo razvozlati dedni zapis (genom) omenjenega virusa in začele so se svetovne študije o možnih slabostih virusa in o beljakovinah, ki bi jih lahko uporabili pri samem cepljenju proti tej bolezní. Tako bi telo cepljenih lahko virus po vdoru čimprej inaktiviralo, omejilo in osamilo ter premagalo. Ob dobri precepljenosti bi človeštvo obvarovali pred boleznijo in njenim širjenjem.

Cepljenje temelji na vnosu oslavljenih kužnih klic ali samo njihovih značilnih delčkov (antigenov) v telo zdrave osebe. Pri novem cepivu se v posebnih maščobnih ovojnicah vnese v telo zelo kratke odseke virusnega dednega zapisa, ki spodbudi človeške celice, da izdelajo za virus značilno beljakovino in proti tej se potem sproži naš obrambni sistem. Vsi imamo namreč v telesu posebno obrambno vojsko, ki po takšnem vnosu izdela protitelesa in obrambne celice; ta vojska potem ustavi in uniči tudi prave bakterije ali viruse, ko se z njimi okužimo. Telo ima torej po cepljenju že vnaprej pripravljeno 'vojsko' in nas tako obvaruje bolezní (imunski spomin). Razvoj cepiv poteka skozi več predkliničnih in nato kliničnih faz. Znanstveniki najprej najdejo na kužnih klicah značilne delčke, ki lahko spodbudijo imunski odziv, in prvi testi stečejo na laboratorijskih živalih. Ko tak delček (antigen) uspe opredeliti, sledijo nadaljnje faze testiranja.

Prva faza: cepijo najprej manjšo skupino zdravih prostovoljcev (20 do 80). Sledi ocena imunskega odziva, varnosti na podlagi stranskih učinkov ter prilagoditev ustreznih odmerkov cepiva.

Druga faza: cepi se nekaj sto ljudi, med katerimi so tudi že bolj ogroženi. Spet potem znanstveniki opazujejo stranske učinke, varnost, učinkovitost in ocenijo potrebne odmerke.

Tretja faza: cepivo dobi nekaj tisoč do nekaj deset tisoč ljudi. Gleda se učinkovitost (morebitna preprečitev okužbe in bolezní same, tvorba protiteles). Šele po uspešno zaključeni tretji fazi farmacevtska podjetja začnejo pridobivati dovoljenja za promet cepiv. V Evropi je za to pristojna Evropska agencija za zdravila (EMA).

Spremljanje učinkovitosti in varnosti cepiva se izvaja stalno. Ocenjuje se predvsem ko-

ristnost v primerjavi s stranskimi učinki. Znano je, da se večina neželenih učinkov pojavi v prvem mesecu po cepljenju. V tretji fazi preizkušanja je pri cepivu podjetja Moderna sodelovalo več kot 30.000 ljudi, pri cepivu podjetij Pfizer in BioNTech pa okrog 43.000 prostovoljcev. Pri preizkušanjih se je pokazalo, da je resnično zelo malo možnosti, da bi raziskovalci morebitne resne učinke spregledali.

Pri razvoju cepiv proti SARS CoV-2 so znanstveniki celega sveta strnili vrste in uporabili izkušnje ter podatke iz preteklih let, ko so razvili že cepiva proti SARS in MERS, ki sta sorodna sedanjemu koronavirusu. Finančno breme za razvoj pa so prevzele vse države sveta, vzporedno je stekla svetovna mobilizacija raziskovalcev in farmacevtske industrije, ki se doslej v zgodovini še ni zgodila. Tako smo do določenih cepiv uspeli priti dosti hitreje, kot v preteklih letih. Pri raziskavah sodelujejo različni proizvajalci cepiv, znanstveniki s področij virologije ter imunologije, različne svetovne univerze in druge znanstvene ustanove. Zraven smo tudi Slovenci, preko Inštituta Jožefa Stefana.

Pri tehtanju prednosti cepljenja in tveganj glede stranskih učinkov se moramo zavedati, da je tudi odklonitev cepljenja tveganje. Še vedno so necepljeni ljudje vsekakor bolj dovzetni za okužbo, kar ogroža njihovo zdravje in dolgoročno počutje. Ti ljudje so ob tem lahko vir okužbe za druge, ki zaradi določenih bolezní in motenj v odpornosti ne smejo biti cepljeni (rakavi bolniki, bolniki po presaditvi organov, tisti z različnimi prirojenimi težavami ipd.).

Pri odločanju za cepljenje nam lahko pomaga misel, da je cepivo tudi zdravilo. Če namreč zbolimo za angino ali na primer pljučnico, smo zaradi slabega počutja zelo veseli, ko začnemo piti antibiotik. Ta nam v nekaj dneh pomaga k boljšemu zdravju in počutju. Prav tako so planinci, ko se zaplezajo v stenah ali hribih, zelo veseli helikopterja gorskih reševalcev, ki jih rešijo iz težkega položaja. Cepljenje je zdravilo, ki ga dobimo na zalogo in nam utrdi odpornost proti določenim boleznim. Ozrimo se torej v cepljenje z zaupanjem in ne z dvomi, ki jih v raznih medijih širijo nestrokovnjaki.

Evropska komisija je dosedaj sklenila pogodbe s šestimi proizvajalci cepiv od sedmih ponudnikov. Faze raziskav in učinkovitosti je v mesecu in

pol časa proučila tudi Evropska agencija za zdravila (EMA), ki je 21. 12. 2020 dala pozitivno mnenje na cepivo, ki sta ga izdelali firmi Pfizer in BioNTech. Tako se je cepljenje v Sloveniji začelo še pred koncem leta 2020, s čimer je zasvetil močan žarek upanja za omejitev bolezní, ki nas pesti že skoraj celo leto.

Vlada Republike Slovenije je dne 3. 12. 2020 objavila nacionalno strategijo cepljenja proti COVID-19. Na strokovni osnovi je ocenjeno, da bi v Sloveniji želeli doseči 60 % precepljenost, kar pomeni da bi se moralo cepiti 1,2 milijona prebivalcev. Nabava cepiv in vseh dodatnih pripomočkov (brizge, igle, hladilniki ...) poteka preko skupnega mehanizma nabave Evropske unije. V začetku bo cepivo dostopno v omejenih količinah in zato so že oblikovana priporočila glede prednostnih skupin cepljenja. Vrstni red cepljenja naj bi bil sledeč:

1. zdravstveni delavci in sodelavci, zaposleni in oskrbovani v DSO,
2. starejši od 80 let – starejši od 75 let – starejši od 60 let,
3. kronični bolniki (rak, diabetes, debelost, kronična obolenja dihal, srca, ledvic, jeter, nevrološki bolniki, imunsko oslavljeni bolniki),

4. druge nujne službe, ljudje v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, policija, civilna zaščita, vojska, delavci v kmetijsko-živilskem sektorju, v prometu ...
5. vsi ostali.

Cepljenje bo potekalo v cepilnih centrih, ki so organizirani v zdravstvenih domovih in bolnišnicah. Vse potrebne stroške bo Slovenija pokrila iz državnega proračuna za vse, ki imajo stalno ali začasno prebivališče na območju Republike Slovenije.

Vsi občani občin Ajdovščina in Vipava, ki bi se radi cepili, in imate osebnega zdravnika v Zdravstvenem domu Ajdovščina se lahko prijavite na dva načina:

- na e-naslov cepljenje@zd-ajdovscina.si
 - na telefonski številki 051 656 831, med 8. in 17. uro
- Vse aktualne informacije v zvezi s cepljenjem spremljajte na spletni strani Zdravstvenega doma Ajdovščina – www.zd-ajdovscina.si.

Podatke o cepljenju se vnašajo v Elektronski register cepljenih oseb, ki že nekaj let deluje v okviru NIJZ. Ves čas poteka tudi pozorno spremljanje in beleženje morebitnih neželenih učinkov.

Franč Koren, dr. med., spec. pulm. int.

CEPLJENJE JE ZDRAVILO

Če namreč staknemo angino ali na primer pljučnico, smo zaradi slabega počutja zelo veseli, ko začnemo piti antibiotik, ki nam v nekaj dneh pomaga k boljšemu zdravju ter počutju. Prav tako so planinci, ko se zaplezajo v stenah ali hribih, zelo veseli helikopterja gorskih reševalcev, ki te ljudi rešijo. Cepljenje je zdravilo, ki ga dobimo na zalogo in nam utrdi odpornost proti določenim boleznim. Ozrimo se torej v cepljenje z zaupanjem in ne z dvomi, ki jih v raznih medijih širijo nestrokovnjaki.

UO LAS Vipavska dolina razdelil sredstva osmim projektom

Člani upravnega odbora LAS Vipavska dolina so imeli na svojem 32. sestanku 23. decembra lanskega leta izredno težko nalogo, saj so odločali o izboru operacij oziroma projektov, ki so kandidirali na treh javnih pozivih LAS Vipavska dolina, kjer je bilo skupno razpisanih kar 760.259,27 evrov evropskih sredstev.

Na drugem javnem pozivu LAS Vipavska dolina za standardne projekte, sofinancirane iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja/ukrep LEADER, je bilo skupaj razpisanih 266.489,27 EUR. Izmed desetih prejetih vlog je upravni odbor LAS za sofinanciranje lahko potrdil le tri projekte, ki jim je zunanja komisija za ocenjevanje vlog dodelila največ točk. Na prvi stopnji sta tako potrjena dva projekta, ki ju je prijavila Občina Ajdovščina skupaj s partnerji, in sicer 'Prenova mestne tržnice Ajdovščina' ter dediščinski projekt s področja suhozidja in terasaste krajine, ki se bo izvajal na območju Črnič in Vrtovina 'Po terasah in suhozidju'. S projektom 'Od odpada iz vinogradov Vipavske doline do 5 zvezdčnih doživetij, storitev in produktov' pa se je v sofinanciranje s sredstvi LEADER uvrstilo podjetje Theodosius d.o.o. skupaj s partnerji. Vsi trije potrjeni projekti s strani upravnega odbora še čakajo na dokončno potrditev za sofinanciranje z odločbo s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Upravni odbor LAS je imel

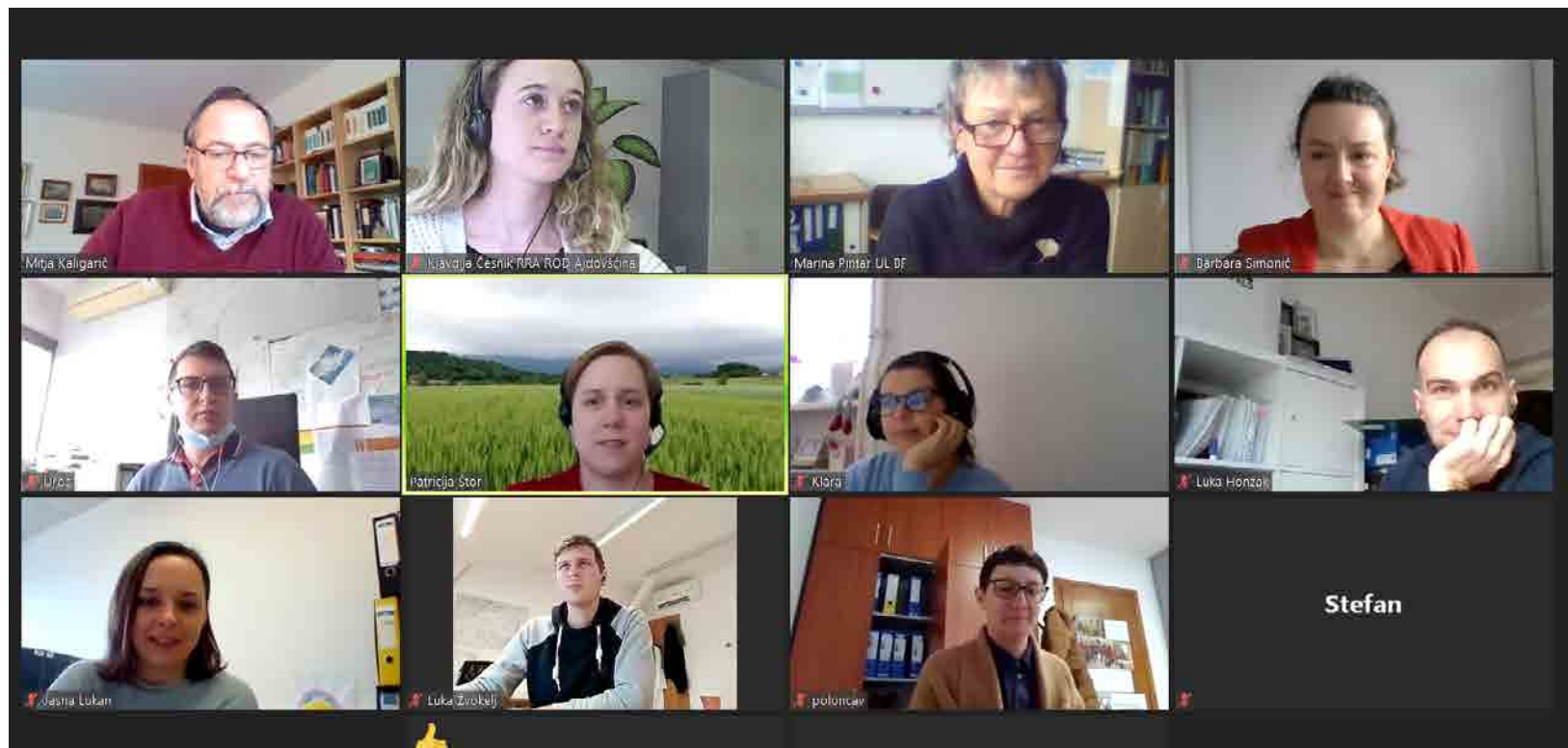
lažjo nalogo pri odločanju o izboru projektov, ki so kandidirali na 5. javnem pozivu za sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj za manjše operacije. Vsi trije prejeti predlogi projektov so bili ocenjeni zelo dobro, razpisanih sredstev v višini 30.000 EUR je bilo dovolj za vse. Upravni odbor LAS je tako za sofinanciranje preko 5. javnega poziva potrdil tri projekte dveh prijaviteljev; Za-

vod za turizem TRG Vipava je skupaj z Lavričevo knjižnico pripravil dediščinsko-turističen inovativen projekt 'Znameniti Vipavci'. Ljudska univerza Ajdovščina se je povezala z Društvom rejcev drobnice Goriške in Vipavske in pripravila projekt 'Kulinarične specialitete iz mesa drobnice', v partnerstvu z Varstveno delovnim centrom Ajdovščina-Vipava pa so oblikovali projekt 'Spodbujanje samooskrbe z balkon-

skim vrtničarstvom'.

Kvota razpoložljivih sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru 4. javnega poziva za standardne operacije v višini 463.770 EUR je bila premajhna za odobritev vseh treh prejetih in dobro ocenjenih vlog. Upravni odbor LAS je za sofinanciranje potrdil dve vlogi z najvišjima številoma točk, in sicer projekt Občine Ajdovščina z nazivom 'Prostor doživetij pekarske in mlinar-

ske tradicije' in Občine Vipava z nazivom 'Dostopna in zelena Vipava'. Vse potrjene projekte na ravni upravnega odbora LAS, ki so kandidirali na 4. in 5. javnem pozivu, čaka še pregled Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki bo dokončno s pogodbo odločilo o ustreznosti za sofinanciranje s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v deležu 80 %.

Peti obisk zunanjega nadzornika

V četrtek, 14. 1. 2021, je dr. Mitja Kaligarič, zunanji nadzornik za Slovenijo za program LIFE, že petič izvedel svoj redni letni obisk projekta LIFE ViVaCCAdapt. Obenem nas je obiskala tudi ga. Barbara Simonič z Ministrstva za okolje in prostor, ki tudi sofinancira naš projekt. Tokrat je obisk prvič potekal v virtualni obliki.

Program LIFE, v okviru katerega kot vodilni partner Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina izvaja projekt LIFE ViVaCCAdapt, daje velik poudarek na korektno izvajanje projektov, ki so sofinancirani skozi njihov program. Tako tudi nudijo strokovno podporo partnerstvu preko t. i. zunanjega monitorja za Slovenijo, za naš projekt je to dr. Mitja Kaligarič. Na posameznem obisku, monitor pri partnerjih preveri, kako poteka vsebinski in finančni vidik projekta. Partnerstvo ima ob obisku možnost, da z monitorjem pregleda morebitne neskladnosti s prijavnico in odstopanja v vsebinskem

izvajanju projekta. Na ta način s strani Evropske komisije, ki izvaja program LIFE, pridobi mnenje v obliki t. i. odzivnega pisma, v katerem Evropska komisija poda svoje stališče do posamezne teme. Projekt LIFE ViVaCCAdapt je do sedaj uspešno prešel vse vsebinske kot tudi finančne ovire in odstopanja in tako smo prišli v ciljno ravnino, ki nas le še z dobrimi petimi meseci ločuje od zaključka projekta.

Evropska sredstva dokončno odobrena vsem manjšim projektom

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja je konec decembra 2020 z odločbami potrdila za sofinanciranje z evropskimi sredstvi ukrepa LEADER vseh pet manjših projektov, ki jih je predhodno v avgustu 2020 potrdil upravni odbor LAS Vipavska dolina.

Izmed osmih prispelih vlog na 3. javni poziv LAS Vipavska dolina za manjše projekte je desetčlanski upravni odbor LAS izbral 5 projektov za sofinanciranje s sredstvi, ki pripadajo LAS Vipavska dolina iz ukrepa LEADER v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Vseh 5 projektov je bilo v celoti potrjenih tudi s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Prijavitelji projektov so s prejemom odločb agencije dokončno dobili potrditev

za sofinanciranje njihovega projekta z evropskimi sredstvi. Gre za manjše projekte, katerih najvišja višina upravičenih stroškov znaša do 5.000 evrov, delež sofinanciranja pa znaša 85 % upravičenih stroškov. Odobrene projekte bodo izvedli trije upravičenci: Ljudska univerza Ajdovščina bo oživila pomembno dediščino območja s projektoma 'Stara semena – tradicija in preživetje' in 'Pozabljena avtohtona zelišča', vipavski Zavod za turizem TRG Vipava bo z inovativnimi

prijemi nadaljeval z razvojem in oblikovanjem svojih produktov in storitev v projektih 'Vinar za en dan' in 'Vipavske zgodbe', medtem ko bo Aleš Čehovin širil prepoznavnost domače kmetije in njenih produktov v projektu 'Dvig prepoznavnosti Kmetije Čehovin – Ana Bella'. Vabljeni, da si podrobno o projektih preberete na spletni strani LAS Vipavska dolina: www.las-vipavskadolina.si v rubriki 'Projekti'.

Naj pro100vol'c

Naj mladi prostovoljec/Naj mlada prostovoljka občine Ajdovščina in Naj mladinski prostovoljski projekt občine Ajdovščina sta naziva, ki ju Mladinski svet Ajdovščina podeljuje prostovoljcem in prostovoljskim projektom, ki so najbolj vplivali na lokalno skupnost. Naslovi se podeljujejo že vrsto let, novost pa je, da se je naziv Naj mladi prostovoljec razdelilo v tri starostne kategorije, saj želimo spodbuditi prostovoljstvo pri vseh mladih. Starostne kategorije zajemajo:

- Naj mlada prostovoljka/ Naj mladi prostovoljec, ki obiskuje zadnjo triado osnovne šole in/ ali je star med 12 in 14 let.
- Naj mlada prostovoljka/ Naj mladi prostovoljec, ki obiskuje srednjo šolo in/ ali je star med 15 in 18 let.

Ajdovščina 2019/2020 v tretji kategoriji je Tilen Peršič. Aktiven, mlad prostovoljec, ki je že večletni član Združenja slovenskih skavtov in skavtinj, je voditelj pri prvi starostni skupini Bobrov in bobrovk. Tilen je bil tudi eden izmed odgovornih voditeljev pri projektu Dan spomina, kjer je pomagal pri pripravi celodnevne dogodka za Steg Ajdovščina Šturje 1. Obenem je bil Tilen tudi dejaven pri izvedbi Oratorija Vipavski Križ, kjer je kot animator vodil najstarejšo skupino otrok. Poleg vsega tega pa je mladi prostovoljec aktiven pri Prostovoljnem gasilskem društvu Ajdovščina, kjer je s februarjem 2020 pričel z usposabljanjem za operativnega gasilca. Prijavitelj skavtinje in skavti Stega Ajdovščina Šturje

ker so osamljeni in utrujeni od šolskih obveznosti. In tako se je vodnikom porodila ideja o dveh projektih in sicer '100 stvari', ki je zajemalo otroke od drugega do petega razreda OŠ. Dobili so seznam stotih nalog, izmed katerih so sami izbrali naloge, ki so jih opravljali. Projekt so spremljali in zaključili z video srečanja. Drugi del projekta pa je bil 'Sprehod po burji', ki je bil namenjen otrokom od šestega do devetega razreda. Vseboval je kontrolne točke po občinah Vipava in Ajdovščina. Vsaka kontrolna točka je bila opremljena s QR kodami in fotografijami. Fotografije so organizatorji objavili na spletno stran in nato je vsak otrok, vključen v projekt, dobil svojo kodo in fotografije točk v svoji občini. Preko kode je lahko vsak posameznik sledil svojemu napredku, s skeniranjem QR kode na kontrolnih točkah. Akcija je bila nato razširjena na

pro100vol'c

- Naj mlada prostovoljka/ Naj mladi prostovoljec, tretjo kategorijo se lahko prijavi oseba, ki je zaključila srednjo šolo in/ ali je stara med 19 in 29 let.

Z natečajem želimo spodbuditi mlade in jih opomniti, da njihova dobra dela predstavljajo velik pomen v lokalnem okolju in s svojimi dejanji vplivajo na boljšo povezanost v sami organizaciji in v lokalni skupnosti.

Naj mlada prostovoljka občine Ajdovščina 2019/2020 v drugi kategoriji je Petra Žejn. Petra je prostovoljka na programu za otroke in mladostnike Popoldan na cesti. Redno in vestno je obiskovala več lokacij, kjer se je program izvajal tekom celotnega leta. Sodelovala je tudi pri izvajanju in sooblikovanju programa med počitnicami in v času letovanja. Predlagatelj je bila Škofijska Karitas Koper, ki je Petro opisala kot samostojno in samoiniciativno ter zaupanja vredno prostovoljko.

Naj mladi prostovoljec občine

1 Tilna opisujejo kot igrivega in obenem zrelega prostovoljca, na katerega se lahko zanesejo, je odgovoren, marljiv in motiviran.

V prvi kategoriji v letošnjem letu žal nismo prejeli nobene prijave.

Kot tretje pa Mladinski svet Ajdovščina vsako leto izbere naziv Naj mladinski prostovoljski projekt v občini Ajdovščina za preteklo leto. Letos ta čast pripada Društvu tabornikov Rod mladi Bori za projekt Tu smo z vami. Ideja in priprava projekta se je pričela s pogovori med vodniki tabornikov, saj so otroci izrazili željo po 'delanju taborniških reči',

vse prebivalce Vipavske doline. Projekt je na prostovoljce, organizatorje taborniškega društva učinkoval pozitivno, saj so med seboj sodelovali, kar je še podkrepilo njihov timski duh, ob tem so osebno rasli in se povezovali, kljub temu, da je bil osebni stik onemogočen.

Mladinski svet Ajdovščina je letošnjo razglasitev prejemnikov naziva Naj prostovoljec in Naj prostovoljski projekt izvedel kar preko videa, ki je dostopen na Facebook strani Mladinskega sveta Ajdovščina. Čestitkam mladim prostovoljcem in prostovoljkam pa se pridružuje tudi župan Občine Ajdovščina Tadej Beočanin - vse skupaj si oglejte v videu. Vsem se iskreno zahvaljujemo za vse njihove prostovoljne ure, ki jih namenijo naši družbi in s tem lepšajo vsakdan skupinam in posameznikom.

Ostanite mladi!

Mladinski svet Ajdovščina

Virtualna Kafe-tarnica z ajdovskim županom

Mladinski svet Ajdovščina je že vrsto let na dogodku Dan mladih, sejem mladinskih organizacij, kot gosta povabil župana, ki se je vabilu vedno odzval in si vzel urico ali dve za klepet ob kavi z mladimi. Urico klepeta smo poimenovali Kafe-tarnica z županom, saj lahko mladi ob kavici 'tarnajo' županu.

V letu 2020 nam izvedba dogodka v živo ni bila naklonjena, vendar smo se vseeno znašli. Preko spletnega vprašalnika so nam mladi zaupali, kaj jih tare in katera vprašanja bi želeli nasloviti na župana. Nabralo se jih je kar nekaj. Predsednica Mladinskega sveta Ajdovščina Melita Semič je najpogostejša vprašanja zbrala in jih preko video pogovora posredovala

županu. Vprašanja, ki so jih mladi izpostavili, so zajemala tematike zapuščenih prostorov v Ajdovščini in načrt zanje, postavitev PrintBox-a v Ajdovščini, Moja Pobuda in seveda, stanovanjska problematika mladih v občini. Župan je na vsa vprašanja izčrpno in odkrito odgovoril in vsem mladim zaželel veliko zdravja in vsega dobrega v letu 2021.

Odgovore na vsa vprašanja si lahko ogledate v video posnetku na Facebook strani Mladinskega sveta Ajdovščina in na spletni strani Mladinskega sveta Ajdovščina. Ostanite mladi!

Mladinski svet Ajdovščina

Robotske kosilnice

Strokovno svetovanje
Prodaja in servis
Profesionalna montaža
Poprodajni suport in vzdrževanje
Najvišja kakovost

Totum d.o.o.
 Goriška cesta 29/a, 5720 Ajdovščina (05)366 50 88
 Obrtniška ulica 6/i, 1370 Logatec (01)750 93 48

STIHL

Motorna žaga **STIHL MS170**
 Lahka kompaktna motorna žaga primerna za rez sadnega drevja. Motor 16 KM. Dolžina meča 35 cm. Teža 4,2 kg.

AKCIJA 193€
 (iz cene 219€)

GAZITE OB NAKUPU OLJE ZA MEŠANJE

STIHL

Motorna žaga **STIHL GTA26 SET**
 Lahka kompaktna motorna žaga primerna za rez sadnega drevja. Motor 19 KM. Dolžina meča 35 cm. Teža 4,2 kg.

AKCIJA 249€
 (iz cene 289€)

GAZITE OB NAKUPU OLJE ZA MEŠANJE

STIHL

Ročna AKU žaga **STIHL GTA26 SET**
 Akumulatorska ročna žaga za obrezovanje vej. Primerna za rez do 10cm. Zamenljiva baterija 2,6 Ah. Polnilec + torba. Teža 0,6 kg.

AKCIJA 169€
 (iz cene 177€)

STIHL

Igrače **OTROŠKA MOTORNA ŽAGA STIHL**

Igrača 24€

FISKARS

UP86 + ŽAGA ZA VEJE
 Teleskopski ročaj 2,4-4m. Debelina reza do 32mm. Nastavljiv kot rezila do 230°. V kompletu z žago za veje.

Teža 1,9 kg

AKCIJA 119€
 (iz cene 147€)

Teleskopske obrezovalne škarje doseg rezanja do 6m

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES S.p.
 Gradiška c. 10
 5271 Vipava
 SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
 fax: 05/36 44 393
 veterina.vipava@siol.net

mag. Ivan Princes dr. vet. med.
041 618 949

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Nina Krašna, dr. vet. med.
051 321 368

OGLAŠUJTE
v časopisu Latnik

e-naslov:
komerciala.latnik@gmail.com

Po domače izdelke na Lokalček.si

V letu 2020 smo se morali vsi hitro prilagoditi drugačnemu načinu življenja. Spremenili so se načini druženja, način dela ter nenazadnje tudi način nakupovanja. Pospeseno smo nakupovali digitalno in čakali na dostavo našega paketa. Tak na-

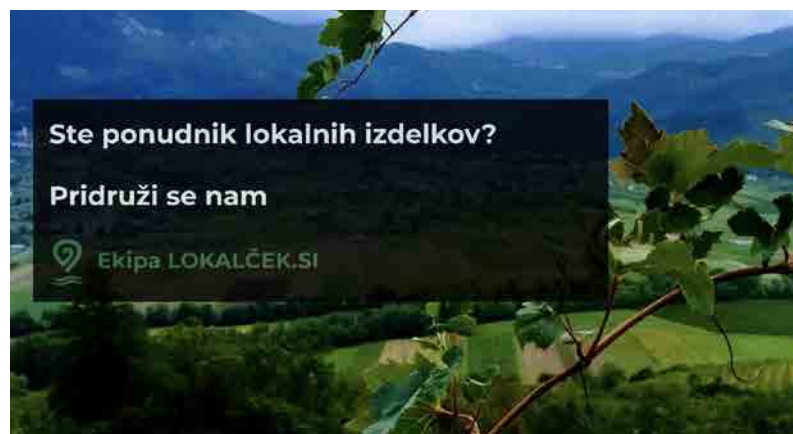
V naslednjih mesecih se je na podlagi teh izkušenj rodila ideja o spletni platformi Lokalček, ki bi na enem mestu povezala manjše lokalne ponudnike in jim tako omogočila lažji dostop do kupca. V decembru je bila platforma izdelana in je že

oz. ponudnikom brezplačno predstavitev njihovih dejavnosti in prodajo izdelkov v spletni trgovini. Vsak ponudnik ima možnost pisanja člankov, s čimer lahko poveča zanimanje kupcev za svoje izdelke. Poslovni uporabnik sam določi, katere izmed tipov plačil bo sprejemal ter katere tipe dostav in prevzemov bo ponujal. Ponujena je možnost vnosov ponavljajočih se dnevnih ali tedenskih lokacij prevzemov in dostav. Možno je tudi ponujanje izdelkov, ki bodo dostavljeni s poštnimi storitvami. Postavitev predstavitev in lastne trgovine je tako primerna za vsako kmetijo, dopolnilno dejavnost, malo podjetje ali hobi projekt, ki prodaja izdelke ali se želi zgolj predstaviti.

V prihodnosti želimo platformo nadgraditi s kartičnimi plačili, dodati dostavo, organizirano s strani platforme, in omogočiti izdelavo in vodenje računov. Poleg naštetega si želimo sodelovanja in angažiranosti ponudnikov med seboj, zato razmišljamo o organizaciji sejmov in dogodkov.

Verjamemo, da je podpora lokalnim ponudnikom pomembna. Z nakupom njihovih izdelkov pomagamo ohranjati delovna mesta in izgled krajine, vzdržujemo socialno ravnovesje in s skrajšanjem dostavnih potiskrbimo za okolje. Nekateri ponudniki v Vipavski dolini so se že pridružili. Vabimo vas, da se nam pridružite na Lokalčku in s tem pomagate pri povezovanju lokalnih ponudnikov, pridelkov in zdrave domače hrane. Skupaj lahko povežemo lokalno! Pridružite se nam na <https://lokalcek.si>! Če imate vprašanja, nas lahko vedno kontaktirate na info@lokalcek.si.

Ekipa Lokalček

čin nakupovanja, sploh osnovnih potrebščin, je po sili razmer veliko ljudi izkusilo prvič, a glede na svetovne smernice bi si upal trditi, da bo trend takih nakupov rasel tudi v prihodnje. V skladu s temi trendi in prepričanjem, da jo bodo v postopku digitalizacije nakupov najslabše odnesle manjše kmetije in mala podjetja, se je rodila spletna platforma Lokalček.

Vse se je začelo spomladi lanskega leta ob prvem konkretnem zaprtju države. Že tradicionalno v tem času Društvo Soudan organizira dogodek Druženje s pinelo, ki bi bilo odpovedano, če se ne bi zagnana ekipa društva domislila načina, da dogodek organizira digitalno. Ob postavitvi spletne strani smo se poleg stroškov srečali z nemalo ovirami. Večina jih je bila posledica nepripravnosti obstoječih spletnih sistemov za promocijo, prodajo, dostavo in vodenje naročil, s katerimi se srečuje povprečna kmetija ali manjše podjetje. S precej dodatnega ročnega dela in usklajevanja smo uspešno izpeljali spletni dogodek Druženje s pinelo, ki je vključeval tudi spletno prodajo.

pozdravila prve ponudnike, ki so na Lokalček uvrstili svoje domače izdelke.

Srce platforme je iskalnik, ki kupcem omogoča iskanje po kategorijah izdelkov. Kupcu prikazuje izdelke, ki jih lahko prevzame v okolici oziroma so lahko dostavljeni na njegov naslov. Oddaljenost si lahko prilaga z nastavitvijo v iskalniku. Ob kliku na izdelek uporabnik vidi podroben opis izdelka in predstavitev ponudnika. Platforma omogoča kmetijam

Praznična dekoracija v Lokavcu

'Še vedno skupaj, čeprav daleč'

Prazničnega decembra se učenci podružnične šole v Lokavcu veselimo vsako leto. Čeprav ima december vedno prav poseben čar, pa je bil letošnji malo drugačen.

Vsako leto v predbožičnem času učencod 1. do 5. razreda, prav tako tudi vrtec, šolo lepo praznično okrasimo, da se kar sveti od prekrasnih, zanimivih okrasov in izvirnih dekoracij. Letos učenci žal nismo mogli okrasiti njene notranjosti, zato smo se odločili, da bomo polepšali in praznično oddeli njeno okolico.

Doma smo pridno izdelali veliko prazničnih okrasov iz naravnih, odpadnih in obstojnih materialov ter jih z vrstico pritrdili na javorje pred našo šolo. Dokazali smo, da smo vseeno skupaj in praznično povezani, čeprav na daljavo in daleč drug od drugega. Naši obeski so predstavljali srečo, veselje, upanje in zdravje, ki jih vsem želimo v letu, ki je pred nami. Upamo, da je naša praznična dekoracija pred šolo polepšala marsikateri praznični sprehod mimoidočih.

Daša Č.

Nova Gorica • Postojna • Koper

PE Nova Gorica t. +386 (05) 333 40 77
PE Koper t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna t. +386 (05) 726 21 96

Življenje je lepo

**OGREVANJE, HLAJENJE
VODOVOD, PREZRAČEVANJE
KOPALNICE, KERAMIKA**

www.megaterm.si

YETO Group

MLINOTEST TRGOVINA AJDOVŠČINA
DOSTAVA NA DOM
 Ne morete do nas? Brez skrbi, mi pridemo do vas!

Naročila za dostavo v občinah Ajdovščina in Vipava sprejemamo od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00 ure prek telefonske številke **05 36 44 607** ali preko e-pošte: **trgovina.ajdovscina@mlinotest.si**. Naročeno blago dostavljamo ob **torkih in petkih**. Cene dostavljenega blaga so iste kot v trgovini, kupljeno lahko poravnate tudi s kartico. Za naročila nad 15,00 eur je dostava brezplačna, za manjša naročila znaša dostava 2,00 eur. Preverite pogoje dostave na: <https://www.mlinotest.si/trgovine/dostava-na-dom/>.

Pust, pust, širokih ust!

**MIŠKE
FLANCATI**

• postrežno, cena za kg

-25%

~~13,99~~

10,49

-25%

~~4,19~~

3,15

**MIŠKE
FLANCATI**

• 300 g

od sedaj v novi
embalaži

NAMENSKA MOKA ZA KROFE

• 1 kg

-47%

~~1,29~~

0,69

**KROF Z MARELIČNIM
POLNILOM**

• 80 g

-35%

~~0,77~~

0,50

**KROF Z DVOJNIM
POLNILOM**

• 80 g

-39%

~~0,82~~

0,50

**KROF Z VANILJEVIM
POLNILOM**

• 90 g

0,50

Jaslice v Orehovici - miniatura krajevnih značilnosti s plemenitim sporočilom

Prebivalci Orehovice pri Podnanosu že najmanj od leta 2014 - morda pa še dlje - pod staro murvo ob cesti na sredi vasi v božičnem času postavljajo jaslice. Ob njihovih glinenih figurah se radi ustavljajo tudi mimoidoči: naključni vozniki, praznični sprehajalci in bližnji sorodniki vaščanov, ki so slišali za postavitev orehovških

jaslic. Ne glede na to, ali so obiskovalcem jaslice krščanski simbol za veselje ob praznovanju Jezusovega rojstva ali morda Božič praznujejo le kot družinski praznik - vsi občudujejo številne posebnosti orehovških jaslic. Iz njihove postavitve namreč diha etnološke, arhitekturne in zgodovinske značilnosti Orehovice.

Tako je mogoče na mahovnatih tleh jaslic opaziti vzpetino, med domačini imenovano Kjecl ali orehovški Triglav. Na pomajšanem Kjeclu stoji pravi miniaturni dvojnik Aljaževega stolpa - na resničnem Kjeclu so ga leta 1999 postavili nekateri prizadevni Orehovčani. Na mahovnati imitaciji druge vzpetine je mogoče videti maketo podružnične cerkvice sv. Trojice, pod njo pa do potankosti izdelan vinograd in vinogradnika, ki uživa v razgledu. Že v starih arhivskih listinah iz leta 1466 je namreč mogoče najti podatke o vinogradniških posestih kartuzije Bistra v Pasjem repu pri cerkvi sv. Trojice, lepo urejeni vinogradi pa obkrožajo Orehovico še danes. Torej vinograd pod cerkvico sv. Trojice v jaslice ni umeščen naključno. Ob potoku Pasji rep še danes stoji Moserjeva domačija, ob kateri je nekoč klopotalo mlinsko kolo Moserjevega mli-

na. V naravnem okolju mlin že zdavnaj ne stoji več, stoji pa še vedno med figurami jaslic in pred njegovimi vrati celo čakajo polne vreče moke za odvoz. Kakšno posebnost postavljenih jaslic pa bodo morda odkrili kar obiskovalci sami.

Osrednji motiv jaslic je vsekar sveta družina: Marija, sv. Jožef in novorojeno dete

Jezus. Družina je namreč tista, v kateri se v najzgodnejši otroški dobi v največji meri oblikujejo vrednote: ljubezen, sočutje, dobrota, spoštovanje, mir. Naj se to prelepo božično sporočilo tudi preko božičnih jaslic širi med ljudmi.

Tekst in fotografije: Alenka Skupek

Decembrsko dogajanje na Gočah

December je zagotovo najlepši in najbolj čaroben mesec v letu. Tudi na Gočah je bil, zaradi negotovih razmer, sicer nekoliko drugačen, bolj umirjen, kljub temu pa prazničen. Krajevna skupnost Goče je svoje sovaščane v začetku decembra povabila k izvajanju dveh izzivov. Prvi je bil 'Aktivni december na Gočah', ki je vključeval naloge, s katerimi so udeleženci spoznavali znamenitosti Goč z okolico ter skrbeli za svoje zdravje. V izzivu je sodelovalo petdeset otrok in odraslih, ki so po končanem izzivu prejeli

vzpodbudne nagrade.

Drugi izziv je povabil krajeve Goč k postavitvi izvirnih ali tradicionalnih zunanjih jaslic, ki so pričarale lep božič in čarobne večerne sprehode po Gočah. Postavljenih je bilo štiriideset jaslic.

Za vložen trud se zahvaljujemo vsem sodelujočim, ostale pa vabimo, da foto utrinke pogledajo na facebook strani Krajevne skupnosti Goče.

Anja Godnič

Prenovljen Lanthierijevev park s peš dostopom do središča Vipave

Vipavska dolina je bil gosto naseljena s plemiškimi posestniki, najpomembnejša je bila posest družine Lanthieri. Park graščine predstavlja najrepresenatnejši del posesti. Na pogled preprosta baročna zasnova, ob natančnejši preučitvi razpoložljivih zgodovinskih podatkov in primerjavo z zatečenim stanjem, kaže skladnost zasnove z zlatim rezom, ki se kaže tudi v najmanjših detajlih zasnove - od baročnih polin do podstavkov za putte. Kljub temu, da je avtorstvo neznano, lahko sklepamo, da park ni bil le preprost, zapoznali odmev evropske mode, temveč so bile

v njegovo zasnovo vdelane baročne tendence v smislu proporcij in vsebin in s tem lahko sklepamo, da je bilo skromno ruralno okolje Vipavske doline povezano z evropskim prostorom.

Posebnost parka je bilo 24 kamnitih putov z raznimi rekviziti, ti so v 17. stol. izkazovali okus lastnika, ki se spozna npr. na književnost, glasbo, slikarstvo in arhitekturo, lahko so predstavljali personifikacije štirih letnih časov, grbe lastnikov in drugo. Izvedena je bila arheološka raziskava, na osnovi katere poznamo avtentične lokacije putov.

Po vojni je območje oblikoval arhitekt Bitenc in pute prestavil na mestni trg, kjer so še danes. Predstavljajo svojevrstno identiteto trga in mesta.

Prva faza prenove zato vzpostavlja le baročno os in tako dopolnjuje novo baročno podobo graščinskega kompleksa. V mestotvornem kontekstu pa nova baročna os v Lanthierijevem parku nudi atraktiven peš dostop do središča Vipave. Besedilo: mag. Marvy Lah u.d.i.k.a., konservatorska svetnica OE Nova Gorica ZVKDS

vir: spletna stran ZVKD Slovenije

Mala gora tudi med epidemijo ne sameva

Mala gora, kraj trdega dela in lepih spominov, je že vrsto let priljubljena točka pohodnikov od blizu in daleč.

V času epidemije je koča ob nedeljah zaprta, odpadla sta Velikonočni pohod in gorski tek iz Kamenj na Malo goro,

Za prve pohodnike in obiskovalce Male gore v letu 2021 pa je ob novoletni smrekici malogorski Dedek mraz pustil tudi darilca.

V času pandemije pa je Mala gora nekaterim posameznikom dala prav poseben špor-

ter še nekateri drugi dogodki, ki jih je načrtovala planinska sekcija Kamnje, kljub temu pa Mala gora ne sameva.

V teh težkih časih, ko smo na različne načine omejeni v delovanju in gibanju, pa je vzpon na Malo goro prijetna sprostitelj in doživetje. Da druženje ni dovoljeno, se zavedajo tudi pohodniki, ki v svojem 'balončku' uživajo v lepotah Male gore. Sedaj, ko Mala gora pokriva snežna odeja, pa so to prava doživetja.

Rekorden vpis v vpisni knjigi potrjuje velik obisk Male gore. Zanimivo je, da si Malo goro izbere za svoj športni dan veliko učencev šole na daljavo.

tni navdih. Andi Mamić je na Malo goro izvedel t.i. 'Everesting', kar pomeni, da se je iz Skrilj povzpел na Malo goro kar 10 krat zaporedoma in pri tem presegel 8848 višinskih metrov vzpona. Največ vzponov na Malo goro v letu 2020 sta zabeležila naša člana Darjo in Monika. Darjo se je iz Kamenj do kočice povzpел kar 373 krat, Monika pa 200 krat. Še trije drugi naši člani pa so presegli mejo 100 vzponov v letu. Čestitke!

Naj Mala gora še naprej vzbuja izzive za nove podvige in ostaja priljubljen cilj pohodnikov.

Planinska sekcija Kamnje

Preživljanje prostega časa na Podrti gori

Epidemija korona virusa nas je, tudi tiste, ki tega prej niso tako pogosto počeli ali tega niso marali početi, na nek način spodbudila, da smo več v stiku z naravo. Omejitve nam onemogočajo, da bi se odpravili v oddaljene kraje, po drugi strani pa nam je lahko to spodbuda, da raziskujemo svoje kraje. Če že pred 'korona časom' nismo uspeli opaziti, s čim nas vse bližnja narava vabi, imamo sedaj idealno priložnost, da spoznavamo, kaj nam vse domača krajina ponuja. Le oči moramo odpreti. Marsikdo je znal že prej uživati v lepotah svojih bližnjih krajev, nekateri pa so jih šele zaradi omejitev gibanja, povezanih z epidemijo, začeli malo bolj raziskovati. Naravne danosti naše doline nam tako rekoč pred nosom ponujajo veliko možnosti za gibanje v naravi, kratke ali daljše pohode, vožnjo s kolesom, raziskovanje in odkrivanje še neodkritih kotičkov ... Možnosti je res veliko, zato izgovor, da se ob vseh ukrepih nimamo kam umakniti in sprostiti, res ni na pravem mestu. Kljub omejitvam glede druženja lahko prav vsak najde košček narave, kamor se lahko zateče, umakne od vseh slabih novic, s katerimi se dnevno srečujemo, sprosti, si napolni 'baterije' ...

Iz vasi Dolga Poljana, ki leži pod Podrto goro, je veliko pešpoti do vrha Gore. Nekatere so se že malo zarasle, druge pa so številnim pohodnikom tako prirasle k srcu, da jih kar dnevno obiskujejo. Ker je med

sprehodom v naravi čas tudi za razmislek o tem in onem, se spleta različne ideje, tudi takšne, kako bi te poti polepšali ali kako drugače zaznamovali. Tako so si nekateri izmed

v precej okrnjeni zasedbi. Rodila pa se je, morda tudi zaradi tesnejšega stika z naravo, še ena zamisel. Pod Podrto goro je ogromno velikih skal, ena lepših, mogočnejših in najbolj

najbolj navdušenih vaških pohodnikov že pred leti omislili, da bi ob pešpoti mimo Podrte gore postavili lesene klopi za krajši oddih. Na vrhu, na t. i. 'Kraguljcu', nedaleč od Podrte gore proti vzletišču Kovk, je bil leta 2019 postavljen pet metrski lesen križ, pod njim pa lesena klop, ki nudi čudovit razgled nad celo dolino. Pod kamnitim križem pod vrhom Gore je bila leta 2006 postavljena in blagoslovljena kapelica. Na tem mestu se tradicionalno že nekaj let v predbožičnem času postavljajo jaslice. Pri pripravi in postavitvi jaslic sodeluje kar nekaj dolgopoljskih in drugih pohodnikov. Tokrat je bila zaradi epidemije postavitve jaslic

vidnih ob pešpoti pa je prav gotovo t. i. 'Lastučna' skala. Tam je bila v predprazničnem času postavljena velika silhueta svete družine, ki je ponoči tudi lepo osvetljena. Božični čas se uradno zaključi s svečnico, zato ostaja še nekaj časa za ogled omenjenih prazničnih simbolov. Poseben čar imajo predvsem, ko se noč spusti.

Želja po preživljanju prostega časa v bližnji naravi je tako med vaškimi in drugimi ljubitelji narave pred, med 'korona časom' in verjamemo, da tudi, ko bomo dokončno premagali ta virus, zapisana globoko v zavesti. Zagotovo se bo sčasoma rodila še kakšna zanimiva ideja ...

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDNJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljalna dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: +386 41 740 514
mail: asfalti.plus@gmail.com

GATIS

POLNI ENERGIJE

UGODNA CENA IN HITRA DOSTAVA

VSE ZA OGREVANJE VAŠEGA DOMA NA ENEM MESTU

Ugodne cene peletov, drv, trsk...

Vse energente lahko pri nas kupite preko obročnega plačevanja. Ponujamo vam možnost plačila z vsemi kreditnimi in debetnimi karticami. Za vse energente vam omogočamo dostavo na dom.

omv futurPlus

OMV OMV

Smo edini pooblaščen prodajalec OMV futurPlus kurilnega olja na primorskem.

((080 2802))
energenti@gatis.si
www.gatis.si

KURILNO OLJE DIESEL

PELETI

DRVA

Z vami že od leta 1896.

*Dobrodošli
v vašej domači
Banki*

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.
www.ph.si

**Primorska
hranilnica**

Srebrn jubilej Društva Gora

Proslava ob 400 letnici poselitve Gore 1. 9. 2001

Pred četrto stoletja (13. januarja 1996) je bilo na Otlici ustanovljeno društvo Gora, ki je kmalu postalo gonilo družbenega življenja na tej visoki planoti nad Vipavsko dolino. Deset ustanovnih članov se je zavezalo, da bodo svoj prosti čas namenili »ohranjanju, varovanju, raziskovanju in promoviranju naravnih lepot Gore

delu Evrope, ki je leta 1895 potekala z Dola (Predmeje) na najvišji vrh Trnovske planote Mali Golak. 'Zakrivil' jo je nadočitelj Edmund Čibej, ki je iz Norveške naročil prve 'snežke', ta priprava pa se je hitro prijetela med gozdarji in lovci, saj jim je omogočala hitrejše gibanje po 'debelem' snegu. Sto let po tem so z replikami teh smuči in v

skih dogodkih pri nas (Zlata lisica, Vitranc, Planica). Tudi v 'zelenih' zimah so s požrtvovalnostjo uspeli izpeljati 20 Filipovih tekov in spustov na Predmeji (plus dve mednarodni tekmovanji s staro opremo na Cerknem) in po združitvi s smučarskim klubom še tekmovanja v smučarskih skokih v Tihi dolini. Če so starejši člani nastopali s staro opremo, pa je mlade pritegnilo telemark smučanje (s prosto peto). Klemen Žonta je tako na svetovnem prvenstvu na Norveškem (2002) med mladinci osvojil bronasto kolajno!

S širjenjem dejavnosti in rastjo članstva so razvijali infrastrukturo - športni park s prireditvenim prostorom in velikim šotorom, društveni prostori pa so prerasli v kočo, ki ima danes status planinske postojanke.

Daleč največji projekt društva pa je bilo obeleževanje 400-letnice naselitve Gore leta 2001, ki se je sklenilo z nepozabno uprizoritvijo prelomnih dogodkov v zgodovini Gore - na prostem, na množičnem srečanju Gorjanov - živečih na Gori in od drugod. V tem sklopu je bil postavljen bronasti kip Mater Gorjanke (avtor Zmago Posega), ki je danes prepoznavna turistična točka Gore. Ob številnih razstavah, literarnih večerih in drugih dogodkih je jubilejno leto 2001 zaznamoval zbornik Mati Gora, kapitalno delo na tisoč straneh o vseh vidikih življenja Gore od poselitve naprej, ki ga je v smiselno celoto oblikoval urednik Franc Černigoj.

Posebnost društva je namreč tudi založniška dejavnost. Poleg zbornika je društvo izdalo več knjig domačih ustvarjalcev (Franca in Alda Černigoja, Bojana Bizjaka, Elvice Velikonja ...) in zbrana dela Edmunda Čibeja. Na knjižni polici v društvenih prostorih je poleg teh zbranih še več kot sto publi-

Skupina Edmunda Čibeja

kacij, ki se nanašajo na Goro ali so jih napisali Gorjani. Poseben pomen polici daje še 61 številčk revije Gora, ki je izhajala od 1998. do 2016. leta.

Razvejana dejavnost v društvu se izvaja skozi sekcije. Tako planinska sekcija skrbi za priložnostne ali tradicionalne pohode, med njimi tudi 'Po Dolu gor in dol', prvi tematski poti na Gori, ki jo je društvo uredilo leta 1999, prvi pa se je po njej podal tedanji slovenski predsednik Milan Kučan.

Ob predanem delu članstva in številnih podpornikov je društvo finančna sredstva pridobivalo tudi s prirejanjem zabavnih (komercialnih) dogodkov, med katerimi ostajajo tisočim obiskovalcem v spominu kravje rulete ...

Društvo za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine Gora je pridobilo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, prejelo je priznanje občine Ajdovščina, priznanje za najboljši smučarski klub v Sloveniji za sezono 1999/2000 in pa Turistični nagelj Turistične zveze Slovenije.

Društvo Gora je v življenje Gore nedvomno vneslo novo dimenzijo, pritegnilo k posameznim projektom ostale organizacije in društva ter z uspešnim delom spodbudilo ustanovitev novih društev. Od ustanovitve do danes so društvo vodili naslednji predsedniki (kronološko): Valter Polanc, Emil Velikonja, Slavko Vidic, Uroš Velikonja, Stanislav Mikuž, Uroš Veli-

konja, Zvonko Žonta, Branko Krapež, Rajko Velikonja, Dušan Brus, Damjan Vidic, Milko Barišić

Emil Velikonja je poleg predsedniške opravljal še druge vodstvene funkcije: »Vseskozi sem zraven, zato si upam trditi, da brez res izjemnih dosežkov društva Gora Gora nikoli

Spomenik Materi Gorjanki

ne bi bila to, kar je. Priznanj je veliko, vendar so zame največje priznanje solze sreče tistih Gorjanov, ki jim usoda ni dala, da bi preživeli svoje življenje tu, na Gori, pa se udeležujejo naših srečanj in dogodkov.

Po uspešni 400-letnici smo menili, da smo nalogo opravili in da lahko društvo tudi razpustimo. Pa ga nismo. Prišle so nove ideje, prišli so novi ljudje. Sedaj društvo vodi mlajše vodstvo. Verjamem, da bo znalo nove ideje uporabiti za nov zagon v razvoju društva in Gore kot celote. Naredimo še kaj za to našo Mater Goro!«

Priznanje Občine Ajdovščina

ter njene kulturne, etnološke, sociološke in zgodovinske dediščine ter ljudskih običajev in na področju športnih in turističnih dejavnosti,« kot izhaja iz zapisnika ustanovnega občnega zbora. Imenitno izhodišče je predstavljala 100-letnica prve smučarske tekme v tem

pedantno izdelani opravi člani skupine, poimenovani seveda po Čibeju, prekrizarili alpsko Evropo in na največjih tekmovanjih starosvetnega smučanja kar sedemkrat stali na najvišji stopnički. Glas Gore so poneli v svet s promocijskimi nastopi na največjih smučar-

Nastop na Zlati lisici z Vreni Sneider

Pot po Dolu gor in dol

Pomoč Karitas ima več obrazov

Korona čas je marsikaj spremenil, tudi pri Karitas. Seveda je materialna in finančna pomoč prvi korak za marsikoga, ki se znajde v stiski. Nekaj aktualnih področij, ki intenzivno krojijo Karitas včeraj, danes, jutri.

V Centru karitas v Ajdovščini, kjer po zadnjih podatkih prejema materialno pomoč dvesto družin in sto posameznikov za preko tisoč družinskih članov, se tedensko delijo paketi. Hrana, kupljeni iz sredstev Karitas

ne ostali brez rednih dohodkov in potrebujejo pomoč, da se zglasijo v Centru karitas ali pokličejo na 041 442 238.

Da človek ne živi samo od kruha, je v teh korona časih za vse nas velik izziv, kar dokazuje, da se starši in mladi z veseljem priključijo na zoom srečanja, ki so namenjena prav njim: - Popoldan na cesti dnevno nudi podporo staršem in otrokom, ki jih je šola na daljavo našla nepripravljene in imajo učne težave, tudi svetovanje v

čutje. Kljub medijski negativni klimi so mladi pokazali na pozitivno plat šolanja na daljavo.

Izpostavili so večjo sproščenost (šola v pižami), večja povezanost z družino, manj je čustvenega izsiljevanja med vrstniki, učitelj se lažje posveti posamezniku. Učenci lahko posvetijo več časa tisti snovi, ki jim gre težje ali jih bolj zanima. Zelo pomembno se jim zdi tudi to, da imajo boljšo dostopnost znanj (spletni viri, spletne knjižnice), za pomoč lahko prosijo tudi koga iz družine.

- Usposabljanje v piramidi svetovanja je zaradi aktualne teme bolj namenjeno izmenjavi primerov dobre prakse.

V zadnjem srečanju je bilo govora o staranju: Kaj pomeni biti star in o tem, da je lahko starost tudi srečno obdobje, še posebej, če sprejmemo nekaj pravil umetnosti staranja, katerih bistvo je v tem, da si in da si odprt. Pomembno je, da starostnik sprejme sam sebe, da sprejme svoje življenje, takšno kot je, in da na ta način sam sebi ugaja. Seveda sta vera in podpora družine najboljše terapija.

Še to: v tem mesecu bodo darovali v košaricah Karitas v Mercatorju poslani v Petrinjo za ljudi, ki jih je prizadel potres, hvala lepa tudi v njihovem imenu.

Jožica Ličen

in prejeti na podlagi Ukrepa EU, je velika dodana vrednost pomoč občine Ajdovščina in Vipava ter številnih dobrih ljudi. Povečale so se tudi prošnje za plačilo položnic in nujnih računov. Kljub temu velja povabiti vsem, ki so zaradi koro-

okviru Centra Bogdana Žorža je dragocena pomoč pri iskanju poti iz vsakodnevnih težav. - Šola za starše ne ponuja le teorije, temveč medsebojno izmenjavo izkušenj. V zadnjem srečanju je bilo govora o odgovorih otrok in mladih na po-

Kamnoseška skupina Manče

Delovanje Društva MOST – Univerza za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina je zaradi koronavirusa in sprejetih omejitev v vseh skupinah zelo moteno. V času epidemije je delo v Kamnoseški skupini Manče povsem zastalo. To pa še zdaleč ne pomeni, da ne moremo več delovati. Sodelujemo in 'družimo' se na daljavo, podobno kot

v določenem smislu delamo podobno. Pri medsebojnem komuniciranju uporabljamo telefone in elektronsko pošto ter druga spletna orodja. Po tej poti si izmenjujemo nasvete, iščemo pomoč med člani skupine ali se z njimi zgolj pogovarjamo.

Poleg ustvarjanja v kamnu je namreč pomemben element

žnostih povezovanja in sodelovanja tudi med epidemijo. Naša ljubezen do kamna in do ustvarjanja v kamnu ostaja. Marsikdo se tudi doma posveča kamnu, če ima primerne pogoje za tovrstno delo. Rezultati našega dela pa so nam v pravo zadovoljstvo le, če jih lahko pokažemo prijateljem iz kamnoseške skupine, svojim domačim in vsem drugim, ki znajo ceniti tovrstne izdelke.

Trenutno to delamo s pomočjo fotografij naših najnovejših izdelkov, ki si jih izmenjujemo preko digitalnih medijev ali objavimo na spletu. S pridom uporabljamo spletne strani Društva MOST na Facebook-u, kjer lahko predstavljamo naše delo tudi širšemu članstvu društva in drugim ljubiteljem našega ustvarjanja.

Z veliko nestrpnostjo pričakujemo čas, ko se bomo lahko spet vsak torek družili v naši delavnici v Mančah.

Marjan Polanc

v osnovnih in srednjih šolah ter na univerzah. Tudi mi smo univerza, torej tudi mi lahko

našega delovanja v Mančah tudi medsebojno druženje. Zato smo se dogovorili o mo-

PD Ajdovščina, branik svobode in narave

Planinsko društvo Ajdovščina je danes pomembna organizacija, ki združuje v svojih vrstah ne samo pohodnike, ampak vse, ki jim je blizu narava in prijateljstvo. Pomen društva se čuti tudi izven občinskih meja. Društvo raste, o tem pričajo številke članov, ki rastejo, čeprav so časi čudni, neprimerni za druženje in množične pohode.

V zgodovini piše: »... vse priprave za ustanovitev Podružnice SPD so bile izvršene v začetku leta 1903. Prvi občni zbor, na katerega je kot predsednik pripravljalnega odbora potom časopisja vabil tedanji ajdovski župan Anton Lokar, je bil v prostorih Edinosti dne 12. septembra 1903.«

Torej naše društvo ima dolge korenine, ki so se trdno oprijete tal in jih noben vihar ni mogel

da bi stopili v bran vrednotam, ki nas obvezujejo kot člane te trdne družine? Menim, da delo in trud mnogih planincev, ki so urejali steze in poti po naših planinah; mnogi prostovoljci, ki so postavili tri koče na naših tleh in zgledno skrbijo, da ne pušča streha, da tesnijo okna, da je vse, kot mora biti; mnogi plezalci, ki so ponesli ime našega društva na najvišje svetovne vrhove, vse to dokazuje, da smo kot braniki stopili v bran vrednotam, ki jih cenimo, ki jih doživljamo in skupaj z društvom živimo.

Več kot stoletje dolga življenjska doba nam vliva upanje in vero, da bo naše društvo kljubovalo velikim preizkušnjam, tudi časom, ki jih živimo danes.

Z zavestjo pripadnosti in s ponosom se na poteh ustavi-

izpuliti. Kot branik svobode in ljubezni do domovine in jezika je kljubovalo viharjem, ki so prihajali z različnih strani. Ob ustanovitvi je nadučitelj Edmund Čibej obrazložil naloge društva, za katere mislim, da veljajo in morajo veljati tudi v prihodnje.

Tako je obrazložil: »... je potrebno, da raztegne svoje delo po naših slovenskih tleh, po naših planinah, da ohrani naš hrib in gaj slovenski, da prepreči, da se imena naših gor, dolin, kotlin in jam, ki so izključno slovenska, ne popačijo in ne pogube ...«

Torej društvu so bile v zibelko položene pomembne naloge. Zgodovina priča, da jih je PD Ajdovščina izpolnjevalo in branilo, včasih tudi za ceno hudih kazni. Ponosno se je upiralo vsakemu novemu viharju, ki je bil močnejši od prejšnjega. Ljubezen daje moč.

Postavlja se vprašanje: Ali imamo toliko moči in ljubezni,

mo ob Knafljevih markacijah, ki so jih postavili prostovoljni markacisti, ki zgledno skrbijo, da so naše steze varne, urejene, ponos vsem, ki se povzpnejo po njih.

In srečamo to in ono mlado družino, ki se z otroki vzpenja proti cilju. O, saj se poznamo, kajti starši so bili med udeleženci planinskih taborov, organiziranih v okviru društva. Torej prvi stik s planinami je bil z najboljšimi vodniki, ki so vodili mlade planince novim spoznanjem nasproti. Koliko planincev se je kalilo na tabo-rih?! Svoja spoznanja so ponesli v šolske klopi, domov, vsadili so jih v srce.

Če danes, na začetku leta 2021, potegnemo črto pod Planinsko društvo Ajdovščina, nas navdajajo ponos, veselje in zadovoljstvo, da smo tudi mi med planinci, ki sestavljajo to družino.

**Irena Šinkovec,
PD Ajdovščina**

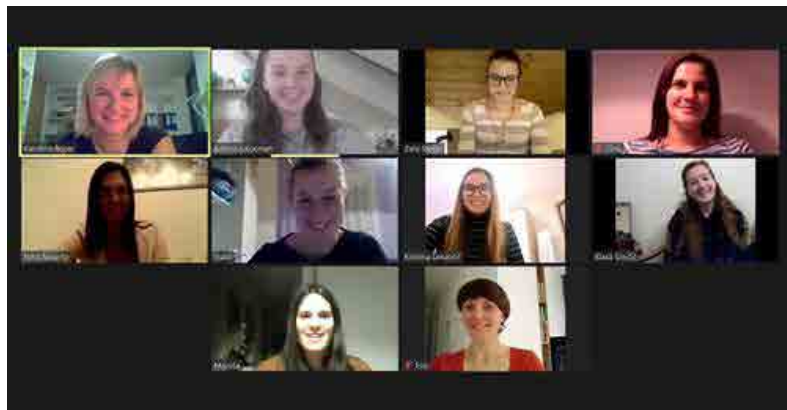
Korona

Ti korona kriva si,
da sedaj doma smo vsi.
Soba moja moj vsakdan,
moj prijatelj pa ekran.
V čudnih časih sedaj živimo,
komaj čakam, da vse bo mimo.
Oh, kako bo to lepo,
ko se spet zagledamo.
Hej prijatelj, samo da nekaj ti
povem –
zelo zelo si dragocen!
In učiteljica naša zlata,
ko odprla nam bo vrata,
skočimo ji vsi v objem –
lepa hvala za vse,
ampak šola se sedaj šele zares
začne.

Naja Sorta, 8 let

Uglasbene Nacetove izštevank

Projekt uglasbenih izštevank so pevke pripravile kot spletni koncert, z njim so sodelovale na Sozvočenjih 2020 ter prejele nagrado za najboljši spored Sozvočenj 2020 v primorski regiji. Uglasbene izštevank so nato nadgradile še z videom, v katerem so petje pospremile z razmišljanjem o pomenu dediščine, dodale pa so tudi posnetek Franceta Černigoja, v katerem predstavi Goro in nekaj odlomkov iz knjige Nace ima dolge tace. »Zmerjanke in preproste rimanke so pomem-

ben del zapuščine, ki je zaznamovala nas, naše prednike in še danes zaznamuje našo otročad,« sporočajo pevke Vokalne skupine Elum, ki so želele dodati še svoj kamenček v mozaik ohranjanja in oživljanja otroškega ljudskega izročila. S projektom namreč želijo ozaveščati o pomenu ohranjenih običajev, ki se tako v sodobnih različicah inovativni in zabavni lahko prenašajo na nove generacije. Video Vokalne skupine Elum 'Nace ima dolge tace' si lahko ogledate na YouTube.

Moja večerja, najcenejša večerja v mestu.
od 16^h do 20^h

TO GO
040 738 748

Dostava hrane na dom

Halo Erik
pica erik

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrti kalamari
dunajski zrezek
ljubljski zrezek
ocvrt krompir - pomfri,
mineštre lezanja ...

Hrana do vaših vrat ... | 040 738 748 | www.halo-erik.si |

FLUVIO·FRIGIDO

V AJDOVŠČINI BOMO ZA VAS ZGRADILI
DVA NOVA POSLOVNO - STANOVANJSKA OBJEKTA

STANOVANJA: 39m² - 84m²

POSLOVNI PROSTORI: 40m² - 130m²

CELOVITA PARKOVNA UREDITEV
NOTRANJA IN ZUNANJA PARKIRIŠČA

VSELITEV 2022

GABERIT
nepremičnine

Tovarniška cesta 4A (C3), Ajdovščina

T: 051 690 437

E: INFOFF@GABERIT.SI

www.fluviofrigido.com

